

glasilo občanov

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA LITIJA

STEVILKA 11 – LETO 6

NOVEMBER 1978

UREDNIKOV STOLPEC

35 let

V letošnjem jubilejnim letu praznujemo 35-letnico rojstva nove Jugoslavije. Zgodovinsko drugo zasedanje AVNOJ-a v Jajcu je takrat močno odjeknilo v svetu. Tega zasedanja se je udeležilo 240 delegatov iz vseh krajev naše domovine, sprejeti sklepi pa so imeli daljnosežni in zgodovinski značaj. Antifašistični svet narodne osvoboditve Jugoslavije je postal vrhovno zakonodajno telo Jugoslavije z vsemi pravicami parlamenta. Izvoljeno je bilo 56-člansko predsedstvo z dr. Ivanom Ribarjem na čelu, kot začasna narodna vlada pa je bil osnovan Nacionalni komite osvoboditve Jugoslavije. Sprejet je bil sklep o reviziji vseh pogojev, ki jih je napravila pobegla jugoslovanska vlada. Nobena pogodba, ki bi je od takrat naprej s komerkoli napravila pobegla jugoslovanska vlada, ne bo priznana. Sprejet je bil sklep, ki je kralju Petru II. prepovedal prihod v domovino, dokler po vojni na svobodnih volitvah naši narodi sami ne uredijo svoje notranje ureditve. Sprejet je bil tudi sklep, da se bo Jugoslavija organizirala kot demokratična federativna država, v kateri bodo vsi narodi dobili enake pravice. Takšna oblika notranje ureditve Jugoslavije je bila edino pravilna rešitev, ki je slonela na splošnih željah vseh jugoslovanskih narodov in na težkih izkušnjah preteklosti.

Velikansko navdušenje jugoslovanskih narodov, ki se je s sklepi II. zasedanja AVNOJ-a pokazalo v vseh predelih Jugoslavije, je bilo dokaz, da je bila takšna pot edino prava in da bodo ideje, ki so jugoslovanske narode vodile v 3-letnih borbah pred 2. zasedanjem AVNOJ-a zagotovo zmagale. To so bili tudi dokazi, ki so potrjevali odločitev KPJ in narodov Jugoslavije, da smo dvignili upor proti okupatorju že takoj v začetku in da so prav jugoslovanski komunisti prvi pričeli borbo z okupatorjem.

Ljudska vlada, ki se je rodila pred 35. leti na 2. zasedanju AVNOJ-a v Jajcu je zrasla v razvoju narodnoosvobodilne borbe in jo je ljudstvo samo izvolilo. Vrhovno zakonodajno telo – Antifašistični svet narodne osvoboditve Jugoslavije pa je skrbelo, da se je na zares demokratičnih načelih pripravljala notranja ureditev naše domovine.

Tovariš Tito je že takrat izjavil: Mi imamo – in to je naša najvažnejša pridobitev – bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov.

Občinska skupščina Litija
in družbenopolitične organizacije

ČESTITAJO

vsem občanom

ob Dnevu republike

in 35-letnici

nove socialistične domovine

Odlikoval jih je tovariš Tito

Dne 23. 10. 1978 je predsednik Dervovšek na priložnostni svečanski skupščini občine Litija tovar. Jože Dervovšek, katere so se udeležili tudi

predstavniki občine in družbenopolitičnih organizacij, podelil odlikovanja tovarišicam in tovarišem, katere je z ukazom št. 85 dne 3/8-1978, odlikoval predsednik republike Josip Broz Tito. Odlikovanja za dolgoletno in prizadevno delo na različnih področjih naše družbene dejavnosti so prejeli:

– red dela s srebrnim vencem: Elzner Zvonimir, Gradišek Andrej,

Kres Janez, Lajovic Marija, Maček Marija, Muzga Alojz, Omerzu Drago, Praunseis Vilhelm, Sevljak Jože, Vidic-Kukovica Marija in Kralj Franc.

– medaljo dela: Bernik-Bajde Marija, Pintar-Potisek Nada, Tomažič-Jelen Albina in Malis-Nejedly Hilda.

Iskreno jim čestitamo.

M. K.

OBISK DRAGOSLAVA MARKOVIČA IN MILANA KUČANA V LITJI

VISOK OBISK

Predsednika skupščine SFRJ in SRS Dragoslav Markovič in Milan Kučan sta se v nedeljo, 15. 10. 1978, na potovanju skozi našo občino za krajši čas ustavila na Polšniku. Tu so jih sprejeli in pozdravili predsednik SO Litija tovar. Jože Dervovšek, predsednik izvršnega sveta tovar. Stane Hrovat, predstavniki družbenopolitičnih organizacij občine Branko Pintar, Mirko Kaplja in Mali Franc. V spremstvu obeh predsednikov so bili še tovariš Janez Lukač, sekretar skupščine SFRJ, ing. Marko Bulc in drugi njihovi sodelavci. V prijetno sproščenem in tovariškem razgovoru, je predsednik skupščine občine Litija seznanil oba predsednika o družbenoekonomskem položaju in razvoju občine Litija in jim podrobno opisal tudi velik delež naših občanov v skupnem narodnoosvobodilnem boju. Predsednik Dragoslav Markovič se je z velikim interesom zanimal za naš gospodarski razvoj, težave, ki nas spremljajo, in načine, kako jih rešujemo. Na priročnem zemljevidu se je tudi natančno seznanil z geografskim položajem naše občine. Nekaj več kot uro je trajal obisk uglednih gostov. Poslovili smo se od obeh predsednikov, s hvaležnostjo, da sta kljub skopo odmerjenem prostem času obiskala našo občino, čeprav to ni bilo predvideno v protokolu obiska predsednika skupščine SFRJ v Sloveniji.

Visoki gostje na krajšem obisku v naši občini. Tretji z leve je predsednik skupščine SRS tovar. Milan Kučan, v sredini pa predsednik zvezne skupščine tovar. Dragoslav Marković

NOVICE IZ GOSPODARSTVA

Še naprej po starem

— V Glasilu občanov smo imeli večkrat možnost brati kritične pripombe in pa predloge o organizaciji zasebnega gozdarstva v občini Litija. Odločitev je sprejeta. Organizacija zasebnega gozdarstva ostane še nadalje-takšna kot sedaj, torej bo večina naših zasebnih gozdov organizacijsko v obratu za kooperacijo Zasavje, Zagorje ob Savi. Vedno pa še velja predlog, da se naj ustrezne službe v Litiji okrepi, in sicer tako, da ljudem ne bi bilo treba prav za vsako stvar v Zagorje.

Del našega zasebnega gozdarstva je vključen v novi obrat za kooperacijo Radeče — GG Brežice.

Nova krznarna

— Tovarna usnja Šmartno — IUV se pripravlja na eno od naslednjih investicij, in sicer za izgradnjo nove krznarne. To ni samo potrebna, temveč tudi nujna investicija. Delovne razmere v sedanji krznarni so miho rečeno slabe. Očitno pa je izboljšanje delovnih razmer le eden od ciljev nove investicije. O drugih ciljnih pa bodo spregovorili strokovnjaki in delovni kolektiv, ko bodo izdelali investicijsko-tehnični elaborat. Pričetek in čas izvajanja še nista znana, vsaj Glasilu občanov ne.

Prostorski plan občine

— Prostorski plan občine Litija se že pripravlja. Za sedaj smo shišali komaj kaj malega več kot strel na startu. Obeta nam pa se nazorna in strokovna obdelava. Izvršni svet skupščine občine Litija je pogodbo o izdelavi prostorskega plana sklenil z Geodetskim zavodom SR Slovenije v Ljubljani. Prav gotovo bodo tisti, ki bodo v resnici sprejemali prostorski plan, to pa so delovni ljudje v krajevnih skupnostih, interesnih skupnostih, delovnih organizacijah in družbenopolitičnih organizacijah, društvi in druge, mogli bolj podrobno spoznati probleme in možnosti, zato se bodo praviloma hitreje in bolje odločali.

Kovinarsko dejavnost opuščajo

— Industrija apna Kresnice SGP Sl. ceste opušča ali vsaj ne razvija dejavnost. Med tem ko se gospodarstvo v občini v veliki meri pripravlja na povečanje kovinske proizvodnje (Gradmetal, Kovina, KS Dole, KS Polšnik), je tu gibanje ravno nasprotno. Predstavniki delovne organizacije in temeljne organizacije združenega dela so povedali, da je glavni razlog za spremembo v razvoju pomanjkanje kadrov z ustreznimi profili.

Podhod in priključek na cesto

— Dva pomembna prometna objekta, eden iz KS Kresnice, drugi iz KS Jevnica, sta v različni fazi priprave. Izdelava načrtov za podhod Kresnice je v dobrih rokah. Predstavniki ŽG Ljubljana bodo napravili vse, da se izgradnja podhoda v Kresnicah prične še letošnje leto. Pričetek pa ni nujno zasaditev prve lopate, temveč pridobitev gradbenega dovoljenja in sklenitev pogodbe z izvajalcem. Gradbena dela se bodo pričela verjetno spomladi 1979. Priključek na Zasavsko cesto v Senožetih je že bil tik pred zdajci. Ta čas pa za razvozlanje tega žgočega problema še ni videti takojšnje rešitve. Lokacijska komisija je namreč po eni strani ugotovila nujnost spremembe projekta, po drugi strani pa je predpisala izgradnjo avtobusnega postajališča. Spet je v resnici glavni krivec denar, ki ga ni nikdar dovolj.

Kljub velikim težavam, s katerimi se bori gradbeni odbor pri KS Jevnica, je možni pričetek del decembra 1978 ali pa spomladi 1979.

Vlaganje bank v naši občini

— Beograjska banka je doslej sofinancirala razna vlaganja na območju občine Litija z vsega 38.000.000,00 din. To je velika vsota, vendar le del tistega, kar je sofinancirala Ljubljanska banka.

Kdo bo popravil most v Kresnicah?

— Most v Kresnicah je takšne vrste osnovno sredstvo, ki se zelo hitro amortizira. Žal je to amortiziranje neusmiljena eksploatacija. Bežen pogled v investicijsko-tehnični program za izgradnjo mostu preko Save v Kresnicah pa pokaže, da smo v resnici upoštevali le prevoz skromnih tovorov.

Prebivalci Kresnic se obupano sprašujejo, kaj bo? Kdo bo izgradil novi most, če bo potrebno? Odgovor je na dlani. Morebitni novi most ali temeljito obnovo tega bodo dolžni financirati tisti, ki ga sedaj prekomerno izkoriščajo. Delež takih dolžnikov, trije so, bo v sorazmerju s pripeljanimi količinami tovara. In kdo mora za to skrbeti? Lastnik in gospodar mostu.

Plani krajevnih skupnosti

— Pravkar potekajo intenzivne razprave in posvetovanja o planih krajevnih skupnosti za leto 1979. Pregled planov bo došlo združeno delo, ki bo odločalo o financiranju in s tem o obsegu planov. Pregled planov bodo dobile tudi družbenopolitične organizacije in vse krajevne skupnosti.

Dobili so novo cesto

— Dela na izgradnji ceste Podbukovje—Roviše so se praktično končala, vsaj za letos. Zahvaljujoč prizadevnosti Jugoslovanske ljudske armade, dobremu projektu in primernemu terenu smo dobili lepo in široko cesto.

Prebita je tudi trasa med Široko setjo in Lazami. Treba jo je še posuti in drugače urediti (valjanje, odvodnjavanje in podobno). Jugoslovanski ljudski armadi in investitorjem se moramo zahvaliti, da smo nekaj zaprtih in lepih krajev naše občine nekoliko odprli svetu. To so ti kraji tudi zaslužili zaradi aktivnega sodelovanja v narodnoosvobodilni vojni in pa zaradi prizadevnosti, ki jo kažejo pri gospodarjenju, zlasti v kmetijstvu.

Plan občine za leto 1979

— Med delegacijami v družbenopolitičnih organizacijah in skupnostih že kroži osnutek resolucije o izvajanju srednjeročnega plana občine v letu 1979. O predvidenih okvirih razvoja pove osnutek resolucije naslednje:

- družbeni produkt občine se bo realno povečal za 8 %
- investicije se bodo povečale približno za 430 %
- osebni dohodki se bodo realno povečali za 2 %
- bruto masa osebnih dohodkov se bo povečala nominalno za 20 %
- zaposlenost se bo povečala za 3,5 do 4 %
- poseben poudarek bomo dajali povečanju zaposlenosti v manj razvitih krajih.

Osnutek resolucije bodo v drugi polovici novembra obravnavali zbori občinske skupščine.

9-mesečni rezultati

— Prvi podatki o poslovanju gospodarskih organizacij za obdobje januar—september 1978 so pred nami. Naš vtis: manj smo dosegli, kot smo pričakovali, vendar še zadovoljivo. Zaskrbljuje je skromno namenjanje sredstev za poslovne sklade. Prvo skupno poročilo bodo obravnavali zbori v drugi polovici novembra.

I. K.

Kontejnerji

Komunalno podjetje je pri pobiranju smeti uvedlo kontejnerje, ki imajo kapaciteto 800 l. Komunalno podjetje računa, da bo z njihovo uporabo in novim avtomobilom, ki je prilagojen za pobiranje smeti preko kontejnerjev skrajšalo čas pobiranja in odvažanja smeti.

Komunalno podjetje tudi naproša občane, da naj večje odpadke in trde predmete vlagajo v kartonske škatle poleg kontejnerjev,

S. U.

Litijani smo varčni

S tovarišico Agico Primožič — vodjo Ljubljanske banke — Ekspozitura Litija, smo ob svetovnem dnevu varčevanja navezali kratek pogovor na temo: ALI SMO OBČANI LITIJSKE OBČINE VARČNI. Podatki, s katerimi nam je postregla tovarišica Agica, govorijo za to, da smo.

Iz poslovnega poročila, ki je bil narujen za preteklo leto, razberemo, da je v ekspozituri Litija varčevalo svoja denarna sredstva okoli 10.000 obča-

nov. V prvih 9 mesecih letošnjega leta je ta številka narasla že preko 11.000. Statistični podatki za nekaj let nazaj, govore o tem, da se vsako leto število varčevalcev poveča za 1/5, to je od 800 — 1.000. V zadnjih dveh letih je bil ta skok še močnejši, predvsem zaradi dejstva, ker so vse organizacije združenega dela prešle na izplačevanje osebnih dohodkov preko hranilnih knjižic ali tekočih računov.

Občani naše občine imajo na hra-

nilnih knjižicah, žiro in tekočih računih, deviznih računih, zbranih okoli 9,5 starih milijard dinarskih in deviznih sredstev, ali še drugače povedano, na vsakega občana naše občine odpade okoli 6.000 din privarčevanih sredstev. Prav ta podatek je močan argument za to, da smo Litijani varčni.

V prvih 10 mesecih letošnjega leta je ekspozitura Litija 285 občanom odobrila potrošniška posojila. Znesek odobrenih posojil znaša 9.757.000 din.

L. K.

POSEBNA DELOVNA SKUPINA, KI JO JE OBLIKOVALO PREDSEDSTVO OK SZDL LITIJA, JE ŽE PRIČELA Z DELOM PRI SESTAVLJANJU PROGRAMA TRETJEGA OBČINSKEGA SAMOPRISPEVKA

TRETJI SAMOPRISPEVEK

Sedanji 2 % občinski samoprisepek se bo iztekkel 30. junija leta 1980, načrtuje pa se, da bi referendum za tretji občinski samoprisepek izvedli že jeseni naslednjega leta.

Nedvomno smo z dosedanjima dvema samoprisepkoma zgradili veliko novih objektov in popravili veliko obstoječih. Nove šole, novi otroški vrtci, zdravstveni dom itd. ne bi zrasli brez visoke družbene zavesti naših občanov in velike enotnosti občanov pri reševanju gradnje in obnove objektov družbenega standarda. Seveda tako uspešnih oblik zbiranja sredstev in gradnje novih

objektov ne kaže zanemarjati tudi naprej.

V dosedanjih razmišljanjih so se že pokazali obrisi naših potreb in želja za prihodnje obdobje. Delovna skupina je izoblikovala nekatere predloge za program 3. občinskega samoprisevka, ki bo zadovoljil naše potrebe predvsem na področju telesne kulture in kulture ter šolstva in otroškega varstva.

Na področju telesne kulture so potrebe po večji večnamenski telovadnici s koristno površino okrog 1000 m², pokritem zimskem kopalšču in igrišču pri nekaterih šolah.

Na področju kulture je načrtovana gradnja kulturnega centra v Litiji z gledališko in kino dvorano in še nekaterimi prostori ter popravilo nekaterih dvoran za kulturnoprosvetno dejavnost.

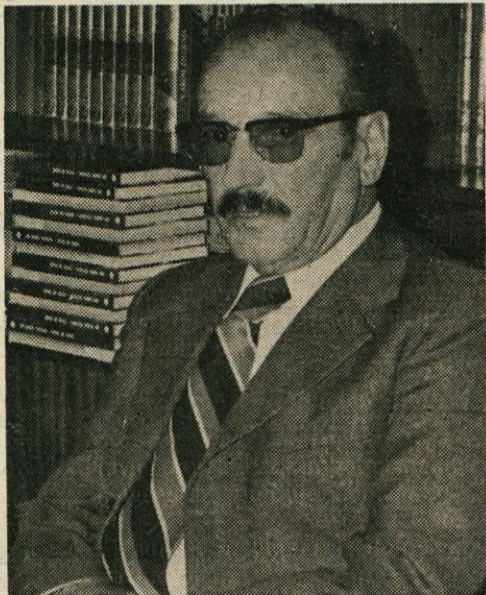
Tudi problematika šolstva je še vedno pereča, saj je nujno potrebno v Litiji na desnem bregu pridobiti nove kapacitete za pouk. Tudi vprašanje popravila nekaterih šol je aktualno. Streha osnovne šole v Šmartnem že več le pušča vodo, šola v Jevnici ima slabo izolacijo, osnovna šola v Hotiču je brez centralne kurjave itd.

Glede na zelo nizek odstotek

otrok, ki so v organiziranem otroškem varstvu v naši občini, so razmišljanja o novogradnjah otroških vrtcev zelo aktualna. Gre za razširitev vrtca na Rozmanovem trgu, adaptacijo vrtca na Ponoviški cesti in nekatere novogradnje, kot npr. v Gabrovki, Jevnici itd.

T. B.

Franc Poglajen-Kranjc, general-polkovnik, narodni heroj, naš občan in predsednik Okrožnega odbora aktivistov OF v naši občini, ima vseskozi trdne vezi z družbenopolitičnim življenjem v naši občini.

NAŠ INTERVJU

ŽIVE REVOLUCIONARNE MISLI

Generalpolkovnik Franc Poglajen-Kranjc je Litijan. Mi, Litijani Kranjca še posebno cenimo, saj je bil med ustanovitelji Osvobodilne fronte slovenskega naroda v Litiji leta 1941 in eden izmed prvih revolucionarjev, ki so pričeli z narodnoosvobodilnim gibanjem v Litiji in njeni okolici. Kljub temu, da je Franc Poglajen Kranjc vseskozi po vojni opravljal razne najodgovornejše naloge zunaj naše občine, je vseskozi bil – in je še vedno – tesno povezan z družbenopolitičnim življenjem naše občine.

Tovariš Poglajen, bili ste med ustanovitelji OF v Litiji in med prvimi, ki ste v letu 1941 pričeli z organiziranim oboroženim bojem proti okupatorju. Ali se spominjate, kje in kdaj je v vaših mislih prvič nastala ideja za organiziran upor proti okupatorju?

Po zlomu stare Jugoslavije in njene vojske sem bil v Kruševcu in Nišu v dvomesečnem ujetništvu. V teh neskončnih dneh sem veliko razmišljal o žalostni usodi, ki je doletela Jugoslavijo in vse nas. Čutil sem, da to ni bila zadnja vojna z nacističnim okupatorjem, da nas torej čaka še hud boj za osvoboditev. Nisem se mogel pomiriti z dejstvom, da sem ujetnik in da bi to ostal. Nenehno sem zato mislil na pobeg, kar se mi je z ukano tudi posrečilo. Tako sem prišel v prvih dneh julija domov. Kaj hitro sem zvedel za OF slovenskega naroda in njene cilje. V mislih sem se brez kakršnegakoli kolebanja opredelil takoj za OF. Poiskal sem somišljenike in začeli smo skupaj snovati organizacijo v Litiji.

18. oktober velja za rojstni dan ustanovitve OF v Litiji. Takrat se vas je zbralo 7 napredno mislečih in revolucionarnih aktivistov v Gorenčevi gostilni na Grbinu in ste si postavili osnovne cilje delovanja OF. Ali ste se na tem sestanku pogovarjali o organiziranju vstaje, ali morda tudi o bodoči organiziranosti ljudske oblasti?

Moram reči, da je bilo takrat na Grbinu osrednje vprašanje organizacija OF in organizacija vstaje na Litijskem, kajti že smo slišali in tudi brali v Slovenskem poročevalcu, da so v drugih delih Slovenije že začeli z vojaškimi akcijami. Zato je bilo organiziranje OF naša najnujnejša akcija, ki bi omogočila, da se tudi mi Litijani čimprej vključimo v boj proti okupatorju. Cilji boja so nam bili seveda močno prisotni.

Vi ste bili že takrat trdno prepričani v našo zmago. Na osnovi česa se je v vas izoblikovalo takšno prepričanje že takrat?

Globoko sem verjel v moč, odpornost in trdoživost slovenskega naroda, ki je skozi stoletja suženjstva vztrajal in se ohranil, močno sem zaupal delovnim množicam, ki so nosile breme odpora proti okupatorju, imel sem neomejeno zaupanje v avantgardo delavskega razreda – komunistično partijo in osvobodilno fronto. Zato se je v meni razvilo prepričanje o naši neizogibni zmagi. O tem nisem podvomil niti tedaj, ko so bili Nemci pred Moskvo in Stalingradom in ko so že napovedovali svojo hitro zmago.

Zvezo z OF v Ljubljani ste v glavnem vzdrževali vi. Kako ste takrat potovali iz Litije v Ljubljano in nazaj?

V Ljubljano sem potoval ilegalno. Pot me je vodila preko Šmartnega, Vintarjevca, čez Debeče in skozi skrivne kanale čez začasno mejo, nato pa od Stične do Ljubljane z vlakom. Imel sem namreč ponarejeno legitimacijo za tedanje ljubljansko pokrajino, ki sem jo dobil od organizacije OF v Ljubljani.

Pred zgodovinsko borbo na Tisju, 24. decembra 1941, ko se je II. Štajerski bataljon spopadel z Nemci, ste vi v Litiji že pred borbo tesno sodelovali z bataljonom predvsem v okviru narodne zaščite. Kako je bila takrat organizirana narodna zaščita v Litiji in v čem je bilo to sodelovanje z bataljonom?

Za organiziranje Narodne zaščite sem dobil v začetku novembra 1941 navodila v Ljubljani. Navodila mi je od organizacije OF osebno posredoval tov. Dušan Brovničar, kar sem seveda zvedel pozneje. Takrat smo organizirali Narodno zaščito po vodih. Imeli smo jih šest, in sicer: v Litiji, v Šmartnem, v Črnem potoku in Vintarjevcu, v Kostrewniški dolini, v Jablaniški dolini in na Bregu. V posameznih vodih smo že do konca decembra imeli po 10 – 15 fantov.

Sodelovanje z II. Štajerskim bataljonom se je pričelo s prihodom bataljona na Tisje, vendar bi se moralo konkretizirati na skupnem sestanku, ki sta ga sklicala tov. Franc Rozman-Stane in Dušan Kveder-Tomaž, za 24/12 – 41 popoldan na Jevši.

Ali ste takrat že poznali Franca Rozmana-Staneta, Dušana Kvedra-Tomaža in Petra Stanteta-Skalo, ki so vodili II. Štajerski bataljon?

Od znane poveljniške trojke: Rozmana, Kvedra in Stanteta sem najprej spoznal slednjega. Tovariš Stante Peter-Skala je po zvezi prišel k meni na dom dva dni pred bitko na Tisju. Prišel se je seznaniti z litijsko OF – ter s podatki o sovražnikovi postojanki. Prišel je sredi belega dne sam in se zadržal v naši hiši do večera, nato pa se je vrnil na Tisje. Z njim sem se tudi dogovoril za sestanek 24/12-1941 na Jevši, kamor naj bi prišla tudi tovariša Rozman in Kveder in kjer bi se dogovorili za vključitev naših enot narodne zaščite v napad na litijsko postojanko.

Do sestanka ni prišlo, čeprav sva s tovarišem Gorenc Francem že prišla na Jevšo, kjer so nas že čakali Jesenšek Bine in Židanik Slavko, ker je medtem začel boj na Tisju.

V letu 1941 in do septembra 1942 ste v Litiji, Ljubljani in drugod opravljali pretežno politične naloge kot aktivist OF. Ali je z ustanovitvijo Zasavskega bataljona septembra 1942, ko ste postali njegov prvi komandant, vaša usmeritev postala bolj vojaška?

Moja usmeritev na vojaško področje je pričela takoj po prihodu v II. grupo odredov. Najprej sem bil puškomitraljevec, komandir voda in operativni oficir v bataljonu, nato pa že julija 1942 komandant I. bataljona II. grupe odredov v znanem pohodu preko Gorenjske in Koroške na Štajersko. To je odločil štab grupe, verjetno zato, ker sem bil že pred tem poklicni vojak.

Zasavski bataljon so v začetku – in še danes – nekateri imenovali Kranjčev bataljon, torej po vas?

V prvih dveh letih ni bilo še veliko bataljonov v NOV Slovenije, zato so jih ljudje na terenu, pa tudi partizani sami poimenovali po imenih komandantov. Tako so tudi I. bataljon II. grupe odredov, poznejši Pohorski bataljon, za časa pohoda in tudi Zasavski bataljon poimenovali po mojem partizanskem imenu.

To seveda ni bilo službeno ime bataljona.

Tovariš general, v bivši Jugoslaviji ste bili aktivni narednik, Partizanski način vojskovanja najbrž ni bil preveč prisoten v takratnih vojaških šolah. Kako ste se pravzaprav naučili partizanskega načina vodenja borbe?

V samem boju. V začetku moje partizanske poti največ od drugih, nato pa na lastnih izkušnjah in novih lastnih spoznanjih. Pri tem mi je vojaško znanje, ki sem ga že imel iz bivše vojske, koristilo. Dosti je bilo odvisno od posameznika, kako ga je znal prilagajati novim pogojem bojevanja.

V NOB ste opravljali mnoge odgovorne vojaške funkcije. Bili ste komandant Zasavskega bataljona, komandant IV. operativne cone (Štajerske), načelnik štaba IV. operativne cone, ob koncu NOB pa ste bili komandant VII. korpusa. Vaše vojaško napredovanje je bilo torej zelo hitro. Ali je bilo treba poleg velike hrabrosti in znanja za to še kakšne druge lastnosti? ?

Vsekakor so komandanti, zlasti višjih enot, morali imeti tudi druge lastnosti, na primer: moralne, ljudske. Morali so biti sposobni za vsestransko ocenjevanje situacije – politično in vojaško. Skratka, dober komandant se je moral odlikovati kot človek, vojak in politični aktivist. Krasile naj bi ga še takšne lastnosti, kot so: smelost pri odločanju, vzdržljivost, vztrajnost človekoljubnost, nenehna skrb za ljudi in podobno.

Kdaj ste postali generalmajor?

Generalmajor sem postal pred sedemin-dvajsetimi leti.

In kakšen čin ste imeli ob osvoboditvi, kot komandant VII. korpusa?

Polkovnik.

Kako so med vašimi borci in nasploh med našo narodnoosvobodilno vojsko odjeknili sklepi II. zasedanja AVNOJ-a?

Takrat sem bil na Štajerskem komandant IV. operativne cone. Odjek II. zasedanja AVNOJ-a je bil med štajerskimi partizani in ljudstvom izreden.

Bili smo presrečni, da se nam rojeva nova republika in da, kot pravi tedanja partizanska pesem „imamo Tita za maršala.“ Tako je bilo obogateno naše politično delo in okrepjena vsestranska aktivnost, saj je bila uresničitev ciljev NOB in revolucije že na vidiku.

Tovariš general, vi ste vodili napad na Pogonik septembra leta 1944. Kakšen položaj ste takrat imeli in kako ocenjujete rezultate tega napada?

Ob napadu na Pogonik sem bil načelnik štaba VII. korpusa. Imel sem nalogo koordinirati operacijo napada na Pogonik, železniški most in postojanke v Kresnicah. Znano je namreč, da je to bila operacija, v kateri so sodelovale tri brigade XV. divizije ter VI. SNOOB „Slavka Šlandra“ in XI. SNOB „Miloša Zidanska iz sestave IV. operativne cone.

Razen tega je bila to prva operacija v Sloveniji, v kateri je sodelovalo zavezniško bojno letalstvo. Rezultati so bili zelo dobri, saj smo zavzeli obe postojanki v Pogoniku in v Kresnicah, ujeli dosti Nemcev in zaplenili veliko orožja in delno poškodovali most. Bilo bi še bolje, če bi popolnoma poškodovali železniški most, toda nemška protiakcija na levi obali Save, kjer sta napadali naši dve štajerski brigadi, je preprečila, da bi bil uspeh popoln.

Vrsto let že vodite Okrožni odbor aktivistov OF v Litiji. Katere so glavne naloge vašega odbora?

Trenutno sta dve glavni nalogi: zbiranje zgodovinskega gradiva o delovanju litijskega okrožja OF v NOB in revoluciji za izdajo monografije, ter usmeritev nekdanjih aktivistov OF litijskega okrožja, da v okviru SZDL v svojih krajevnih skupnostih aktivno delujejo na uresničevanju vseh nalog SZDL v sedanjih družbeni preobrazbi in graditvi samoupravljanja in samoupravnih družbenih odnosov.

Okrožni odbor OF je organiziran tudi v okrajne odbore OF. Koliko je teh?

Okrajnih odborov je šest: Litija, Šmartno z okolico, Kresnice z okolico, Senožete in Ribče z okoliškimi vasmii, Vače in Svetogorsko območje ter Moravska dolina.

In koliko je aktivistov OF v naši občini?

Ob I. zboru aktivistov je bilo v evidenci preko 1.500 aktivistov.

Zgodovinskega gradiva je ena pomembnejših nalog vašega odbora. Ali se vam ne zdi, da monografijo NOB za Litijo, oziroma drugi del zbornika NOB že malo predolgo pripravljamo?

To delo se je pričelo šele pred dvema letoma. Sedaj je zbranega že veliko pisanega gradiva, ki so ga zbirale komisije okrajnih odborov. Treba je reči, da delo ni enostavno. Zbirati moramo namreč dokumentacijsko gradivo, prevajati okupatorjeve dokumente ter zbirati gradivo od še živčih.

Vse to bo treba najprej urediti in pripraviti za končno obdelavo. Menim, da bo potrebno še dosti naporov in dela, še posebej skupine avtorjev monografije, med katerimi sem tudi sam.

Kdaj bo po vašem mnenju monografija izšla?

Težko je točno določiti datum. Dogovorjeni smo, da bo leto 1941 in 1942 obdelano do 1980. leta.

Ali so finančna sredstva zagotovljena?

Delno da, v celoti jih moramo še zagotoviti v sodelovanju z občinsko skupščino.

Katere težave vam pri pripravi monografije povzročajo največ dela?

Veliko še manjka v obstoječi dokumentaciji, zato je treba zbirati gradivo dodatno od preživelih aktivistov, borcev in ljudi s terena.

Okrožni odbor OF v Litiji je na zadnji seji razpravljal tudi o proslavah v letu 1979. Za katere proslave gre?

Gre za proslave: 35-letnico ustanovitve Kamniško-Zasavskega odreda, 35-letnico operacije na Pogoniku, 35-letnico razširitve osvobojenega ozemlja na področju IV. operativne cone na litijskem območju, 35-letnico delovanja partijske šole in partizanske šole in delovanja partizanske tiskarne na Litijskem.

Za tako številne dogodke je potreben program, opredelitev obsega in ostalo, pri tem pa seveda zagotoviti tudi racionalni pristop.

Tovariš general, dolgo časa ste bili komandant Ljubljanskega armadnega območja. Kaj menite o naši današnji jugoslovanski ljudski armadi?

JLA je okostnica sistema vseljudske obrambe, torej njena osnovna komponenta. Ona je to tudi dejanska, saj po svoji organizaciji, sodobni opremljenosti in oborožitvi ter izurjenosti spada v vrsto najsodobnejših armad. JLA ima, kar je še posebej pomembno, atribut ljudske vojske, ki je izšla iz NOB, iz ljudstva samega, ima torej revolucionarno poreklo. Kot takšna je branik svobode in neodvisnosti naše samoupravne skupnosti in pogoj naše mirne graditve socializma in socialističnih samoupravnih odnosov.

Tovariš general, ali želite pred dnevom republike in 35-letnico ustanovitve nove Jugoslavije kaj posebnega povedati?

Želim, da bi moje rojstno mesto in občino v celoti čimuspješneje razvijali in gradili še lepšo prihodnost mladim pokolenjem.

Vsak najmanjši uspeh v tem smislu bo tudi najlepše darilo ob praznovanju republike.

Na koncu se vam zahvaljujem za razgovor in vas prosim za predlog za naš naslednji oz. zadnji razgovor v tem letu.

Predlagam predsednika IS SO Litija, tov. Staneta Hrovata. Pogovor naj poteka predvsem o realizaciji planskih nalog, o katerih je govoril predsednik SO Litije tov. Jože Der-novšek v vašem prvem letošnjem intervjuju v januarju.

IZVRŠNI ODBOR OBČINSKE KONFERENCE SZDL LITIJA JE SPREJEL PROGRAM ZA IZOBRAŽEVANJE DELEGATOV V NAŠI OBČINI, KI SE BO PREDVIDOMA PRIČELO V NASLEDNJEM MESECU, IZVAJALEC PROGRAMA PA BO DELAVSKA UNIVERZA LITIJA

IZOBRAŽEVANJA DELEGATOV

Skoraj 1800 delegatov v delegacijah za Občinsko skupščino in skupščine SIS bo do konca pomladi naslednjega leta obiskovalo predavanja po programu, ki obsega 18 ur oz. 18 različnih tematskih predavanj. Obremenitev za delegate torej ne bo prehuda, vsekakor pa bo to izobraževanje za delegate izredno koristno, saj večina izbranih tem obravnava problematiko, s katero se delegati vsakodnevno srečujejo.

Vsebina predavanj za delegate bo izhajala iz konkretnega okolja, v katerem delegati živijo oz. delajo in bo torej prilagojena posameznim razmeram. Seveda pa izobraževanje delegatov ne bo potekalo samo v obliki metode predavanj, ampak bo na vsakem predavanju tudi možnost za razjasnjevanje posameznih vprašanj, ki bodo delegate posebej zanimala.

Izvajalec izobraževanja delegatov – Delavska univerza – bo delegate razdelila v posamezne oddelke, predvsem na osnovi prebivališča. Seveda predavanja ne bodo samo v Litiji, ampak na celotnem območju naše občine.

Stroške izobraževanja delegatov bodo pokrile delovne organizacije in temeljne organizacije združenega dela iz naše občine.

Program izobraževanja delegatov je naslednji:

I. SMERI RAZVOJA POLITIČNEGA SISTEMA SOCIALISTIČNEGA SAMOUPRAVLJANJA

1. ura:
– zgodovinski smisel diktature proletariata
– izvenparlamentarna oblast
– politični pluralizem
– enopartijski sistem
2. ura:
– samoupravljanje (razvoj, vsebina)
– oblast delavskega razreda
– država
– svoboščine in pravice v sa. socialistični družbi

II. DELOVANJE DELEGATSKEGA IN SKUPŠČINSKEGA SISTEMA V DRUŽBENOPOLITIČNI SKUPNOSTI

3. ura:
– organiziranost del. sistema v naši občini in povezave do republike
– družbeno bistvo delegatskega sistema
– način odločanja v DPS
4. ura:
– pravice in dolžnosti delegata
– imperativni mandat
– fleksibilni mandat
– proces delegatskega in samoupravnega odločanja

III. ZAKON O ZDRUŽENEM DELU IN BISTVENE NALOGE PRI NJEGOVEM URESNIČEVANJU S POSEBNIM POUČENJEM NA URESNIČEVANJU DRUŽBENOEKONOMSKEGA POLOŽAJA DELAVCA V ZDRUŽENEM DELU

5. ura:
– družbena lastnina in družbeni značaj dohodka
– delavec kot subjekt odločanja
– temeljni sam. akti v TOZD (samoupravni sporazumi o združenju dela delavcev)
6. ura:
– dohodkovni odnosi
– dohodek kot ekonomska kategorija

- celotni skupni prihodek, skupni dohodek, čisti dohodek (nastanek, osnovni pojmi, razporejanje)

7. ura:
– svobodna menjava dela (v okviru OZD)
– osebni dohodek (osnovni pojmi, oblikovanje, razporejanje)
8. ura:
– združevanje dela in sredstev (TOZD, DO, SOZD)
– TOZD (nastanek, vloga)
– uresničevanje samoupravljanja (oblike odločanja – referendum, v organih samouprave, sam. sporazumi, družbeni dogovori...)

IV. SAMOUPRAVNE INTERESNE SKUPNOSTI

9. ura:
– SIS kot ena od osnov družbenoekonomskega sistema
– SIS kot mesto sporazumevanja med izvajalci in uporabniki
– svobodna menjava dela in SIS
– vrste SIS in organi v SIS
10. ura:
– organiziranost SIS v občini, regiji, republiki (vrste, samoupravna organiziranost)
– samoupravljanje v SIS (del. sistem v SIS)
– oblikovanje sredstev v SIS (planiranje)

V. KRAJEVNA SKUPNOST IN OBČINA

11. ura:
– KS kot temeljna samoupravna skupnost (ustavna vloga, položaj del. ljudi in občanov v KS)
– samouprava v KS

DELEGATI!

Skrbno izdelan program za vaše izobraževanje obsega 18 ur predavanj, ki bodo izvedena do konca pomladi naslednjega leta. Nedvomno vam bo novopridobljeno znanje v veliki meri koristilo pri opravljanju vaših delegatskih in samoupravnih dolžnosti. Tako v priprave na izobraževanje, kot v samoizvajanje je bilo in bo vložena dosti truda. Tudi predavatelji se bodo skrbno pripravljali za posamezna predavanja, zato pričakujemo, da se boste predavanj redno udeleževali in si s tem pridobili novo znanje, ki bo koristilo vam in naši celotni samoupravni družbi. Nenazadnje pa boste z rednim obiskom predavanj tudi izkazali spoštovanje do vseh tistih, ki so program pripravili in tistih, ki ga izvajajo.

12. ura:
– občina (značilnosti naše občine, ustavna opredelitev)
– samouprava v občini (skupščina, IS, upravni organi...)

VI. VLOGA SUBJEKTIVNEGA FAKTORJA V NAŠI DRUŽBI

13. ura:
– smer in vsebina družbenih preobrazb
– pluralizem samoupravnih interesov
– subjektivni dejavnik v socialistični družbi
– vloga DPO (tudi v del. sistemu) – ZK, SZDL, sindikat, ZSM, ZB

VII. DRUŽBENO PLANIRANJE

14. ura:
– planiranje kot družbenoekonomska aktivnost
– pomen planiranja, postopek sprejemanja planov
– sistem samoupravnega planiranja
– občinski družbeni plan 76-80

15. ura:
– planiranje v OZD
– planiranje v KS, SIS
– planiranje v občini (proračun...)
– dohodek kot vsebina planiranja

VIII. INFORMIRANJE IN KOMUNICIRANJE V DEL. SISTEMU

16. ura:
– informacijski tokovi
– značilnost informacije (gradiva)
– informiranje in odločanje (dolžnosti)
– sestanek, razprava (organiziranje, vodenje...)

IX. DRUŽBENA SAMOZAŠČITA

17. ura:
– uvod v družbeno samozaščito (celovitost, organiziranost, pomen)
– NO, CZ, TO, NZ (osnovni pojmi, vloga, pristojnosti, organizacija, obveznosti občanov in delovnih ljudi)

X. PRAVOSODNI SISTEM

18. ura:
– sodstvo in javno tožilstvo (organizacija, sodna funkcija, v našem samoupravnem sistemu)
– vrste sodišč (pristojnosti)
– družbeni pravobranilec samoupravljanja
– sodišča združenega dela.

POPRAVEK

V 10. številki Glasila občanov oktobra letos je bil v uredniškem stolpcu na prvi strani objavljen podatek, da delegacija KS Jevnica ni doslej delegirala svojega delegata še na nobeno od treh sej občinske skupščine. Zaradi napake, ki je nastala pri tipkanju gradiva, se delegaciji KS Jevnica opravičujemo, saj je delegirala na sejo občinske skupščine svojega delegata na vse tri seje.

UREDNIK

IZ KMETIJSTVA

Za nami je pomembna etapa urešnjevanja kmetijske politike, katere izhodišče so bili dokumenti II. seje konference ZKS o kmetijstvu iz leta 1970. Ti dokumenti so bili naravnani predvsem v aktiviranje vseh ustvarjalnih moči med kmečkimi prebivalstvom, delavci in strokovnjaki, zaposlenimi v kmetijstvu. Nedvomno je, da so ti dokumenti omogočili izhod kmetijstva in zadružništva iz razvojnega zastoja, saj je bila v tem obdobju dosežena uveljavitev kmetijstva kot enakovrednega dejavnika, močno pa so se tudi razvili družbenoekonomski odnosi.

Družbene in gospodarske spremembe, ki jih pogojuje hiter razvoj kmetijstva, pa so pričele sprožati nove odnose, ki jih je potrebno usklajevati z novimi zakoni. Zato smo v kmetijstvu prišli do obdobja, ko praksa zahteva nove rešitve, da ne bi dušili družbenega razvoja.

Te nove rešitve v kmetijstvu so v glavnem zajete v štirih novih zakonih, ki jih je v obliki osnutkov dala skupščina SR Slovenije v javno razpravo. Ti bodoči zakoni so:

1. Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o kmetijskih zemljiščih

2. Zakon o pogojih in postopku za pridobitev pravice do preživninskega varstva kmetov

4. Zakon o investicijah in kompenzacijah v kmetijstvu

Novi zakon o kmetijskih zemljiščih želi zlasti pospešiti in usmerjati preoblikovanje obstoječe zemljiške sestave, da bi čim hitreje zmanjšali razdrobljenost kmetijskih zemljišč, nadomestili izgubo kmetijskih zemljišč z izboljšavami ter bolj smotno razmestili gospodarske in družbene dejavnosti, glede na potrebe po pridobivanju živeža.

Vedno bolj občutimo nagel padec deleža kmetijskih zemljišč v celotnem zemljiškem sestavu. Na obsežnih planinskih in hribovitih območjih ljudje naglo opuščajo kmetijsko rabo zemljišč. Istočasno pa namenjamo za nekmetijsko rabo precej rodovitnih zemljišč v ravnini. Značilna pa je tudi velika razdrobljenost zemljišč. Izboljšanje obstoječega sestava kmetijstva pa tudi pospešitev združevanja dela, sredstev in zemljišč pa je temeljno vprašanje produktivnosti kmetijstva pri nas.

Zakon o kmetijskih zemljiščih določa načela o obdelavi kmetijskih zemljišč, ureja varstvo kmetijskih zemljišč in nekatera vprašanja prostorskega načrtovanja, usmerja promet in zakup kmetijskih zemljišč, določa kmetijski maksimum in odnose pri izvajanju arondacij, komasacij in melioracij.

Precejšnje nejasnosti se pojavljajo v obstoječem zakonu, ko je potrebno določiti, kdaj se občan lahko šteje za kmeta. Te določbe vplivajo na obseg zemljišč, ki jih lahko ima v lasti občan, zato bi si lastniki gozdov radi pridobili lastnost kmeta v skladu z zakonom. To povzroča ponovno drobljenje zemljišč in precejšen del zemljišč tudi ne služi gospodarskim namenom. Zato je v novem zakonu glede lastnosti kmeta predvidena najpomembnejša sprememba. Predlog je, da bi se štel za kmeta občan, ki ima za to ustrezno usposobljenost (formalna izobrazba, izkušnje ali praksa) in to usposobljenost uresničuje. Obdelavo kmetijskega zemljišča ter kmetijsko dejavnost opravlja kot glavno, oziroma dopolnilno dejavnost, s katero pridobiva dohodek. Za kmeta bi se štel tudi občan, ki je usposobljen, vendar

ne opravlja kmetijske dejavnosti, bodisi, ker je zaposlen, ali nesposoben za delo, vendar zemljišče obdeluje ali eden izmed družinskih članov, ali združuje zemljo z delavci v združenem delu, ali jo daje v zakup.

Nadalje je ugotovljeno, da po veljavnem zakonu varstvo kmetijskih zemljišč ni zadostno. Z dopolnitvijo zakona bi določili dvoje vrst kmetijskih zemljišč:

1. Zemljišča, ki so po svojih naravnih lastnostih, primernosti za uporabo sodobne tehnologije in možnosti za oblikovanje kompleksov za družbeno ali organizirano kmetijsko proizvodnjo temelj proizvodnje živeža v SR Sloveniji, in zemljišča, ki so primerna zaradi naravnih značilnosti kot posamezni za kmetijstvo najbolj primerni kompleksi, melioracijska in komaracijska območja, kjer je mogoče združevanje zemljišč v zasebni lasti, že oblikovani družbeni kompleksi, absolutna vinogradništva in vrtnarska zemljišča, planine in podobno.

2. druga kmetijska zemljišča
Prvo vrsto zemljišč naj bi določili z republiškim prostorskim načrtom in jih vnesli v prostorski načrt občine,

medtem ko bi rabo drugih zemljišč samostojno opredelil občinski prostorski načrt. Najpomembnejša novost je, da nekmetje ne bi mogli kupiti prve vrste zemljišč, prav tako jim nihče ne bi mogel takih zemljišč podariti.

Po veljavnem zakonu so nekmetje dolžni uskladiti obseg kmetijskih zemljišč z določbami zakona do 24. 8. 1978. Novi zakon prinaša dopolnitev, da bo presežek zemljišč nad maksimumom prešel v družbeno last v roku enega leta. V tem času bi občan z zemljiščem lahko prosto razpolagal, torej bi ga lahko prodal ali podaril, če kmetijsko zemljišče pride v družbeno lastnino, bivši lastnik zadrži dosmrtno pravico rabe takšnega zemljišča.

Dopolnitve zakona o kmetijskih zemljiščih prinašajo tudi poenostavitve prostorov arondacij, komasacij in melioracij, ki so v sedaj veljavnem zakonu precej komplicirane.

To so glavne novosti s področja zakona o kmetijskih zemljiščih, o ostalih novih zakonih s področja kmetijstva pa bomo razpravljali v naslednji številki.

L. D.

IZ POSTAJE MILICE V OKTOBRU

Če ima besedo alkohol

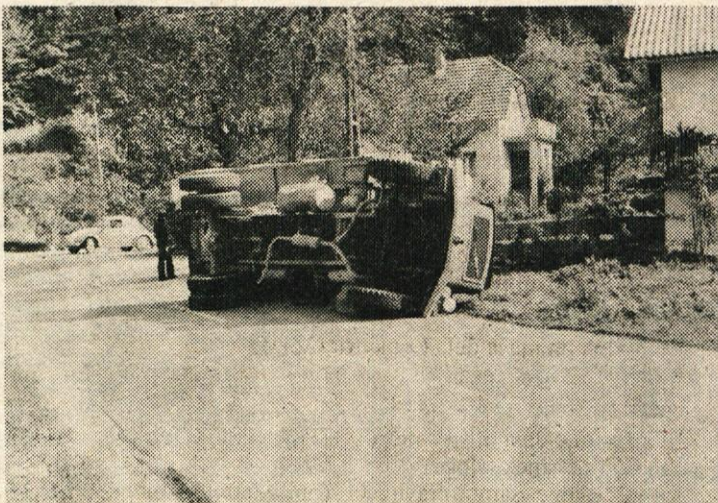
Dne 5/10-1978 sta v gostilni Krznar v Črnem potoku popivala G. A. in M. J. Ob približno 21.30 je M. J. spoznal, da ga ima dovolj, zato je lokal zapustil in se peš napotil proti Šmartnu. Hodil je po desni strani po bankini, vendar ga je sem ter tja zaneslo tudi proti sredini cestišča. Okoli 22. ure je lokal zapustil tudi G. M. in se z osebnim avtomobilom odpeljal prav tako v smeri Šmartna. Po cca 200 m voznje je na desni strani sicer opazil pešca, vendar je M. J. prav takrat, ko je bil osebni avto poleg njega, zaneslo v levo, tako da ga je G. M. zadel z levim blatnikom, nakar mu je priletel na vetrobransko steklo, od tu pa je padel na cestišče, kjer je obležal s hudimi telesnimi poškodbami. Obema je bila

vzeta kri zaradi ugotovitve alkohola. Analiza je pokazala visoke rezultate.

Druga nesreča pa se je zgodila dne 29/10-1978 ob 22,25 na Brodarski cesti v Litiji. Pešec Č. P. je šel po desni strani od Kegljšča proti mostu čez reko Savo. Za njim je iz smeri Zagorja pripeljal z osebnim avtomobilom Š. V. z neprimerno hitrostjo in pod vplivom alkohola. S sprednjim desnim delom je zadel pešca, ki ga je najprej vrglo na pokrov motorja, nato na vetrobransko steklo, od koder je zdrsel preko strehe vozila na pokrov prtljajnika, kjer je obležal s hudimi telesnimi poškodbami.

V obeh primerih sta bila najhujši žrtvi prav pešca. To pa v tem mesecu nista bili edini ne-

sreči. Imeli smo še tri nesreče z hodili po levi strani cestišča, udeležbo pešcev, vendar se te kajti nikoli ne moreš videti, kaj niso končale tako hudo. Zelo se ti dogaja za hrbtnom, tako pametno bi bilo, da bi pešci pa.

Tovornjak ni imel pravilno naloženega tovora, in ker je vozil tudi z neprimerno hitrostjo, ga je v levem ovinku na Zgornjem Logu prevrnilo s tovorom (6 ton železnih plošč) na levi bok, medtem ko je tovor popadal po vrtu pred hišo V. F.

Prometna varnost

Nediscipliniranost raznovrstnih voznikov je na višku, saj smo morali v preteklem mesecu prijaviti sodniku za prekrške zaradi težjih kršitev kar 126 voznikov, 19 udeležencev v prometu je bilo mandatno kaznovanih, medtem ko smo jih 230 zaradi manjših prekrškov le opozorili. K temu, ne gre pre-

zreti, da smo v oktobru, mesecu vina, dobili kar 30 voznikov, ki so vozili pod vplivom alkohola. Torej se ni treba čuditi hudemu krvavemu davku na cestah. Kdaj nas bo srečala pamet? Ali se res nihče ne zaveda, da z maligani za krmilom ne ogrozamo le sebe, temveč tudi druge?

Kriminaliteta

Že prejšnji mesec smo poročali, da na našem območju nekdo odvzema motorna kolesa, mopede in kolesa z motorjem. Takih odvzemov motornih vozil smo imeli prijavljenih 14. Miličniki so skrbno zbirali obvestila, da bi izsledili storilca

in ga tudi prijeli. Vsa odvzeta vozila smo že našli in jih vrnili obupanim lastnikom, 19-letnega storilca K. S. pa smo prijavili Občinskemu javnemu tožilcu, ki mu bo izrekel zaslužno nagrado.

R. B.

Izpolnjeni želji za motorizirane sile

Tik pred dokončanjem sta bila v začetku meseca novembra dva različna objekta, ki bosta oba služila predvsem tistim, ki jim bencin in nafta mnogo pomenita v življenju. To sta nova bencinska črpalka v Litiji in avtomatske zapornice na cestnem prehodu preko železnice iz Litije proti Ponovičam.

Bencinska črpalka Istra-Benza iz Kopra je zelo lep objekt, ki je nastal v bližini Kegljšča in naše obrtne ceste, ki je namenjena predvsem avtomobilistom. Nova bencinska črpalka je zelo lep objekt, ki skladno izpopolnjuje mestno podobo Litije. Urbanisti, projektanti, investitorji in izvajalci so ustvarili objekt, ki se lepo vključuje v panoramo Litije. Za takšno ugotovitev so zelo dober barometer otroci, le ti pa navdušeno govore o novi bencinski črpalki, skoraj tako, kot da bodo tam zastoj delili bonbone in čokolado. Treba pa je še povedati, da je s sredstvi sodelovala tudi Samoupravna komunalna skupnost Litija. Izvajalec investicije je bil GIP Beton Zasavje - TOZD Gradmental Litija.

Drugi objekt je izpolnitev sanj mnogim zlasti osamljenim potnikom.

Mnogo je bilo čakanja pred zapornicami proti Ponovičam. Le redki so izkoristili premor v naglici in se predali občudovanju relativno mirnega okolja, bližnjega gozda in včasih mirnega včasih divjega toka bližnje reke Save. Največ je bilo jeze, preklinjanja in poskusov nasilnega odpiranja klasičnih zapornic.

Investitor avtomatskih zapornic na cesti proti Ponovičam je Železniško gospodarstvo Ljubljana. Opremo in avtomatiko je izdelala Iskra Kranj, ki ima tovarne po celi Sloveniji. Prepričani smo, da bosta oba objekta služila občanom in potnikom, hkrati pa smo jih dolžni vsi čuvati in varovati.

Avtomatske zapornice bodo vključene v promet ob koncu leta 1978 ali v začetku leta 1979, kajti opraviti je treba številna dela in testiranja. I. K.

Prehod preko železniške proge v Ponovičah bo kmalu urejen z avtomatskimi zapornicami (Foto: „Zofka“)

Sorodnikom julijskega terorja

Julija 1942. leta je vladal na Gorenjskem najhujši teror v minuli vojni. Tistega meseca so Nemci postrelili več talcev in na smrt obsojenih domoljubov kot v desetih mesecih od marca do decembra 1944. leta. Julij je bil rdeč od krvi in plamenov, ki so številne vasice spremenile v pogorišča. Mnogim vaščanom ne glede na spol in starost se je življenjska pot iztekla v ognju goreče domačije. Hkrati s terorjem nad civilnim prebivalstvom je julija divjala na Gorenjskem obsežna nemška ofenziva, na Notranjskem in po Dolenjski pa italijanska.

Želel bi opisati ta mesec (v knjigi). Tisti, ki so žrtvovali svojo življenje za domovino, ne morejo biti in ostati le številke. Ni dovolj, če zapišemo in rečemo, da so julija 1942. leta v Mostah pri Žirovnici ustrelili 28, v Kovorju 10, v Bistrici preko 50, na Hrušici 46, v Črni pri Kamniku 51 taleev, da so gorele vasi in vaščani v Korenu, v Kokri, Gradišču in drugod.

Rad bi govoril s tistimi, ki so bili julija 1942. leta v gestapovskih zaporih, in tistimi zaporniki, ki so morali pokopavati ustreljene talce.

Vse to bom lahko opisal le, če mi bodo sorodniki julijskega terorja poslali življenjepise talcev z opisom družine, karakterja in osebnega opisa žrtve, njegovega dela za OF, podrobnosti okoli aretacije in zadnja snidenja (ali sporočila) z njim.

Tudi osebno nameravam obiskati več sorodnikov omenjenih žrtev, zato mi pošljite vsaj kratke podatke o osebi (žrtvi), o kateri bomo govorili.

Podatke pošljite na naslov:

Jože Vidic
61000 Ljubljana
Povšetova 104/d

Nova bencinska črpalka nasproti Kegljšča (Foto: „Zofka“)

PRILOGA ZA DELEGATE

VSEBINA PRILOGE

1. Delegatom
2. Iz gradiva za sejo občinske skupščine:
  - a) osnutek resolucije o izvajanju srednjeročnega plana v letu 1979,
  - b) odlok o delovnem času trgovskih, gostinskih in obrtnih obratov,
  - c) predlog odloka o družbenem svetu za planiranje razvoja v občini Litija,
3. Iz dela izvršnega sveta:
  - a) izdelava prostorskih načrtov za občino Litija,
4. Iz dela samoupravnih interesnih skupnosti:
  - a) prehod na ekonomske stanarine v občini Litija,
  - b) iz samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za vzdrževanje in obnavljanje posameznih komunalnih objektov in naprav skupne rabe; rekapitulacija vseh stroškov dejavnosti vzdrževanja kolektivnih komunalnih naprav.

Delegatom

Predsedstvo občinske skupščine je na zadnji seji opredelilo dnevni red za sejo skupščin vseh treh zborov, ki bodo potekale 20. in 21. novembra. V dnevni red je bil uvrščen tudi osnutek resolucije o izvajanju srednjeročnega plana v letu 1979. To je dokument, ki temelji na analizi izvajanja družbenega plana o razvojnih perspektivah občine Litija v letih 1976-80. Ker je dokument izredno pomemben, ga ob tej priliki objavljamo, z željo, da ga vsi delegati temeljito obdelajo in konstruktivno sodelujejo pri izdelavi dokončnega predloga.

RESOLUCIJA o izvajanju srednjeročnega plana občine Litija v letu 1979

1. Uvod

Resolucija o izvajanju srednjeročnega plana občine Litija v letu 1979 temelji na analizi izvajanja družbenega plana o razvojnih perspektivah občine Litija v letih 1976-1980 za leti 1976, 1977 in 1978.

S to resolucijo vsi delovni ljudje in občani naše občine opredelimo družbenoekonomski razvoj občine Litija v letu 1979; skladno s tem bodo vsi nosilci planiranja in odločanja za izvajanje sprejetih nalog odgovorno sprejemali ustrezne ukrepe.

2. Ocena uresničevanja družbenega plana o razvojnih perspektivah občine Litija v letih 1976-1980 za leto 1979, 1977 in 1978

V teh letih smo uspeli realizirati pomembne cilje na področju razvijanja in poglobljanja samoupravnih odnosov v vseh sredinah, krepitvi gospodarstva in razvijanju družbenih dejavnosti.

Rezultati investicijske dejavnosti, s katero nekoliko kasnimo, se že kažejo v povečanju družbenega proizvoda, kar je posledica moderniziranja proizvodnje in razširjanja kapacitet. Prvi koraki pa so že storjeni v smeri prestrukturiranja proizvodnje. Tako se nekoliko z zamudo približujemo planirani rasti družbenega proizvoda in zaposlovanja.

Z velikimi naporimi smo izboljšali družbeni in komunalni standard. Mnogo prizadevanj pa je bilo usmerjeno v pospeševanje razvoja manj razvitih krajevnih skupnosti.

Konkretni rezultati so razvidni iz analize izvajanja družbenega plana o razvojnih perspektivah občine Litija v letih 1976-1980 za leta 1976, 1977 in 1978.

3. Poglavitne naloge za uresničevanje družbenega plana o razvojnih perspektivah občine Litija v letih 1976-1980 za leto 1979.

V letu 1979 bomo svojo aktivnost usmerili zlasti na naslednja področja:

- razvijanje samoupravljanja in, poglobljanje delegatskega sistema na vseh področjih gospodarskega in družbenega življenja,
- zagotavljanje skladnih razmerij v razporejanju dohodka in povečevanje deleža sredstev za izboljšanje in razširjanje materialne osnove dela,
- osebne dohodke bomo postavljali v odvisnost od rasti dohodka,
- povečevanje dohodka mora temeljiti na zboljšanju produktivnosti dela, za to pa moramo dosledneje uveljavljati delitev sredstev za osebne dohodke v skladu z rezultati dela,
- povečevanje investicijske dejavnosti, ki bo

usmerjena predvsem na izkoriščanje lastnih surovinskih osnov; pri virih financiranja pa se mora povečevati združevanje sredstev, zmanjševati pa kreditna sredstva,

- povečevanje izvozne aktivnosti s hkratnim prizadevanjem za zmanjševanje uvoza,
- nadaljevati s povezovanjem dela in sredstev z OZD v ožjem in širšem gospodarskem prostoru,
- uspešno izvajati sprejeti program samopriskpeva in izvesti vse priprave za novi samopriskpevek,
- pospeševanje razvoja manj razvitih predelov občine z vsemi možnimi ukrepi,
- kadrovske politike je nujno posvetiti vso pozornost in s tem v zvezi pristopiti k usmerjenemu izobraževanju,
- izpopolnjevanje in uresničevanje samoupravnega sistema družbenega planiranja, zagotoviti pravočasen pristop k izdelavi vseh srednjeročnih in dolgoročnih planov (prostorski plan, srednjeročni plan) in izvajanje vseh sprejetih planov,
- izpopolnjevanje sistema informiranja, zlasti za potrebe odločanja,
- nadaljevati s krepitvijo ljudske obrambe in družbene samozasčite. V tem okviru je posebno civilna zaščita.

3. 0. Predvideni okviri razvoja v letu 1979

Družbeni produkt, ki ga bodo ustvarile OZD občine, bo v letu 1978 znašal okoli 599.517 tisoč din. Za leto 1979 predvidevamo, da se bo družbeni produkt v družbenem sektorju povečal nominalno za 20%. Ob pričakovanih gibanjih cen bomo torej uspeli, da se bo družbeni produkt realno povečal za okoli 8%. K rasti družbenega proizvoda bo največ prispevala industrijska proizvodnja. Pomemben delež pa bo imelo tudi kmetijstvo in pa malo gospodarstvo.

Investicije v družbeni sektor gospodarstva se bodo povečale za približno 30%. V prvi vrsti bodo namenjene razširjanju proizvodnih zmogljivosti, modernizaciji proizvodnje, spremembam proizvodnih programov, boljše izkoriščanju lastnih surovinskih osnov in s tem povečevanju finalizacije proizvodov, odpiranju novih delovnih mest, zlasti v nerazvitih predelih občine. Pri financiranju investicijske dejavnosti moramo povečevati zlasti delež skupnih vlaganj. Na področju zunanjetrgovinske menjave moramo doseči, da bo izvoz pokrival uvoz.

V letu 1979 morajo sredstva za razširitev materialne osnove dela temeljnih organizacij združenega dela rasti najmanj skladno z rastjo dohodka, sredstva za skupno in splošno porabo pa morajo rasti skladno z rastjo dohodka. Osebni dohodki se bodo realno povečali za okoli 2%, masa bruto osebnih dohodkov pa za

16% nominalno. Zaposlenost se bo povečala za 3,5 - 4%, s tem da mora zaposlovanje v gospodarstvu rasti hitreje kot v družbenih dejavnostih. Poseben poudarek dajemo tudi povečanju zaposlovanja v manj razvitih območjih in pa kovinski industriji oz. panogam, ki prispevajo k prestrukturiranju obstoječe industrijske proizvodnje.

3. 1. Prostorsko in urbanistično planiranje

Med nujne naloge s področja prostorskega planiranja in urbanizma v letu 1979 sodijo naslednje konkretne naloge:

- kadrovske ojačati urbanistično službo in jo materialno opremiti - osnovna sredstva,
- izdelati in sprejeti novelirani urbanistični načrt za Litijo in Šmartno,
- dopolniti urbanistični red občine Litija in program občine Litija,
- aktivno izdelovati prostorski plan občine Litija,
- sodelovati oz. vključiti se v izdelavo regijskega prostorskega plana,
- zagotoviti vire sredstev za izpolnjevanje prej naštetih nalog,
- nadaljevati z izdelavo delnih zazidalnih načrtov za območje občine Litija-Šmartno,
- urediti status črnih gradenj v smislu odloka o razvrstitvi črnih gradenj,
- urejevati naseljevanje Jevnice v sodelovanju s Skupščino občine Ljubljana-Moste-Polje.

Nujne naloge s področja geodetske dejavnosti pa so:

- povečati strokovni kader v geodetski upravi,
- spremljati izdelavo temeljnih topografskih načrtov v manjših merilih (1:5000 ODK) za celotno območje občine Litija,
- pristopiti k izdelavi zbirnega katastra komunalnih naprav,
- uskladiti razmejitve deljenih k.o. z upravno občino Litija.

Nujne naloge komunalno-dokumentarne narave:

- izdelati in pridobiti kataster komunalnih naprav organizacij (kanalizacije, vodovod, elektro omrežje, PTT itn),
- organizirati službo dopolnjevanja komunalnih naprav.

Dodatne naloge:

- v skladu z veljavno urbanistično zakonodajo nadaljevati izdelavo posameznih zazidalnih načrtov za naselja Litija in Šmartno ter pri tem upoštevati dopolnitve, ki jih je treba istočasno vnesti v revizijo urbanističnega načrta,
- pri izdelavi in reviziji zazidalnih načrtov je treba določiti cone za razvoj malega gospodarstva,
- pripraviti in sprejeti odlok o kamnolomih,
- pri reviziji urbanističnih dokumentov je nujno posvetiti posebno pozornost obdelovalnim površinam in jih zaščititi. Zagotoviti je treba zadostno število parcel za stanovanjsko gradnjo, in to na kmetijsko manj vrednih površinah. Nujno je pravočasno zagotoviti primerne lokacije za objekte širšega družbenega pomena (šole, vrtce, ambulante, objekte za rekreacijo in otroška igrišča),
- pripraviti in sprejeti odlok o zaščitenih delih pokrajine in varstvenih pasovih (rezervati za ceste, elektrovidi, vodovodna omrežja, kulturni spomeniki).
- Urbanistična služba naj v sodelovanju z drugimi organi in organizacijami izdela smernice za arhitektonsko obliko počitniških objektov, avtobusnih postajališč in morebitnih drugih objektov za območje občine Litija.

3. 2. Stanovanjska dejavnost

Za razširjeno reprodukcijo v stanovanjskem gospodarstvu bomo v letu 1979 še združevali sredstva v skladu s samoupravnim sporazumom o najnižjem odstotku združevanja sredstev za potrebe razširjene reprodukcije in družbene pomoči v stanovanjskem gospodarstvu v občini Litija (Ur. l. SRS, št. 27-1223/76) in aneksom k temu sporazumu (Ur. l. SRS, št. 1-22/78). Zagotavljanje bomo v skladu z določili zakona o sredstavljanju in razpolaganju celotnega prihodka in dohodka ugotavljali iz čistega dohodka; temeljna organizacija, ki v letu 1979 ne zagotovi iz čistega dohodka toliko sredstev, pa se lahko razliko zagotovi iz svojega dohodka. Merilo za združevanje sredstev je bruto osebni dohodek; višina združevanja pa 7 odstotkov.

Združena sredstva bomo delili in usmerjali takole:

- a) 0,345 % za gradnjo dijaških in študentskih domov
- b) 1 % za financiranje izgradnje omrežja komunalnih objektov in naprav primarnega in sekundarnega pomena v stanovanjskih soseskah
- c) 2,545 % za sklad skupne porabe - stanovanjski del za reševanje stanovanjskih potreb svojih delavcev
- d) 1,980 % za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu
- e) 1,130 % za združevanje sredstev za kreditiranje graditve stanovanj. V letu 1978 nismo

dosegli planirane gradnje po srednjeročnem načrtu. To bomo morali nadoknaditi v letu 1979 in zgraditi 90 stanovanj v družbeni gradnji.

Občani naj bi po srednjeročnem načrtu zgradili 60 stanovanjskih hiš. Za možnost take gradnje bo nujno zagotoviti stavbna zemljišča v mestu Litija, v Šmartnem in Kresnicah.

Zlasti zaradi povečanja stanarin v letih 1977 in 1978 in pridobitve kratkoročnih kreditov smo začeli z obnovo starejših stanovanjskih hiš v mestu Litija in Šmartnem (obnova streh, fasad, prenova stanovanj in drugo). V letu 1979 bomo s temi obnovitvenimi deli nadaljevali. Za leto 1979 so evidentirane večje potrebe, kot pa so finančne možnosti. Zato bomo tudi pridobili kredite.

Za zagotovitev sredstev za investicijsko in tekoče vzdrževanje bomo v skladu z republiškim dogovorom prešli na postopno izvajanje ekonomskih stanarin, katere bomo uveljavili v letu 1982. Za občane, ki ne bodo zmogli plačevati ekonomskih stanarin, bomo solidarnostno zagotovili sredstva za delno nadomestitev stanarine.

3. 3. Komunalna dejavnost

Naloge na področju komunalne dejavnosti:

1. Na področju urejanja stavbnih zemljišč so naslednje naloge:

- a) nadaljnje komunalno urejanje stavbnih zemljišč v Litiji, Šmartnem in Kresnicah,
- b) uskladiti komunalno opremljanje stavbnih zemljišč z načrtovano stanovanjsko gradnjo,
- c) okrepiti sodelovanje z Elektro Ljubljana in PTT Ljubljana, da bi bolje sodelovala pri urejanju stavbnih zemljišč,
- d) skušati preiti na hitrejšo in načrtnije pridobivanje stavbnih zemljišč,
- e) predlagati banki, da kreditira pridobitev stavbnih zemljišč na zalogo pod ugodnejšimi pogoji,
- f) še naprej ažurno pridobivati potrebno dokumentacijo za urejanje zazidalnih otokov (GS-4, LS-10, LS-12, SS-23)
- g) še nadalje razvijati sistem financiranja opremljanja stavbnih zemljišč, in sicer:
  - skušati doseči, da bi se nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča povečalo vsaj za inflacijsko stopnjo,
  - razmišljati, kako nadomestiti vir finančnih sredstev in stanovanjskega dinarja, ki v letu 1980 ugasne
  - na podlagi novih izračunov določiti višino komunalnega prispevka za urejanje stavbnih zemljišč.

2. Naloge na področju individualne komunalne porabe:

- a) nadaljevati z gradnjo centralne čistilne naprave po programu,
- b) pristopiti k izgradnji ojačanega mestnega vodovoda Litija-Šmartno-Bogensperk,
- c) izvajati odlok o posebnem prispevku za izgradnjo centralne čistilne naprave,
- d) izvajati odlok o posebnem prispevku za izgradnjo ojačanega mestnega vodovoda
- e) opredeliti financiranje razširjene reprodukcije na področju kanalizacije.

3. Naloge na področju skupne komunalne porabe:

- a) realizirati sprejeti program vzdrževanja skupnih komunalnih naprav,
- b) realizirati sprejeti program modernizacije občinskih cest I. kategorije,
- c) za realizacijo programa vzdrževanja skupnih komunalnih naprav v občini Litija bo potrebno na podlagi občinskega odloka združevati 1,5 % od bruto OD. S tako zbranimi sredstvi se bodo vzdrževale skupne komunalne naprave kot so: „cesta I. ktg., mestne ulice in trgi, javni parki, otroška igrišča, javna razsvetljava, kafilerija“.
- d) Zbrana sredstva od bencina, cestnina in prispevka od odvzetih savskih agregatov ter anuitete, ki jih plačujejo KS, bodo namenjene za modernizacijo občinskih cest,
- e) za financiranje nalog krajevnih skupnosti bodo delavci združevali 500 din na zaposlenega,
- f) pristopiti k pripravi investicije centralnega odlagališča odpadkov,
- g) izvajati odlok o posebnem prispevku za izgradnjo centralnega odlagališča odpadkov.

4. Naloge na področju samoupravne organiziranosti komunalne skupnosti in njenih enot:

- a) ustanoviti samostojno samoupravno enoto za urejanje stavbnih zemljišč ali posebno samoupravno interesno skupnost,
- b) dokončno opredeliti status TOZD „KOMUNALA“ Litija.

3. 4. Krajevne skupnosti

Dejavnost krajevnih skupnosti bo v letu 1979 financirana iz združenih sredstev, sredstev samoupravnih interesnih skupnosti proračunskih in lastnih virov.

PRILOGA ZA DELEGATE

Z ustreznimi ukrepi bomo pospeševali razvoj manj razvitih krajevnih skupnosti v občini. Prizadevanja bodo usmerjena na izboljšanje prometnih zvez in odpiranje novih proizvodnih delovnih mest; pri tem se mora še nadalje angažirati samoupravni sklad za razvoj gospodarstva.

3. 5. Skupna poraba

V letu 1979 bo financiranje za področje samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti (izobraževanje, otroško varstvo, kultura, telesno kulturo, socialno skrbstvo, zdravstvo, zaposlovanje, invalidsko-pokojninsko in raziskovanje) potekalo na osnovi prispevnih stopenj iz bruto osebnega dohodka in dohodka temeljnih organizacij združenega dela in drugih delovnih skupnosti.

Prizadevanja, ki so bila prisotna v dosedanjih 3 letih pri oblikovanju skupne porabe po sprejetih samoupravnih sporazumih o temeljnih planov za obdobje 1976-1980, bodo morala biti v tej smeri, da se obdrži raven dosedanjega razvoja in izvajanja programov posameznih področij ter da se programi prilagajajo možnostim v občinskem merilu. Zagotoviti moramo najmanj minimalni standard teh dejavnosti.

Programi samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti temeljijo na izračunu cen storitev izvajalcev. Izhodišče za osebne dohodek je osebni dohodek na pogojno nekvalificiranega delavca po republiških merilih v zaostajanju za eno leto. Zaradi spremenjenih kriterijev za pridobitev sredstev iz solidarnosti bo potrebna večja udeležba sredstev iz občinskih virov. Sistem solidarnosti se dograjuje tako, da se upošteva ekonomska moč gospodarstva oz. porast družbenega proizvoda v občini.

Investicijska dejavnost

V okviru programa investicijske dejavnosti za področje skupne porabe bo v letu 1979 potrebno zagotoviti sredstva tudi v okviru skupne porabe za dokončanje začelih investicij za osnovno šolstvo, otroško varstvo, zdravstvo in kulturo.

3. 6. Splošna poraba

Posodabljanje organizacije in metod dela ter izboljšanje delovne discipline, boljše izkoriščanje delovnega časa bo tudi v naslednjem obdobju ob upoštevanju dela in dograjevanju sistema in meril nagrajevanja po delu, vodilo pri izvajanju nalog in racionalni porabi sredstev.

V prvih treh letih uresničevanja družbenega plana so bila prizadevanja na področju splošne porabe le delno uresničena. Še vedno je občina Litija pri oblikovanju te vrste porabe vezana na dopolnilna sredstva republike in s tem v zvezi (indeksiranje porabe, kot pogoj za pridobitev dopolnilnih sredstev) niso bili podani pogoji za popolno financiranje nekaterih nalog kot na primer: Krajevne skupnosti, izdelava prostorskih načrtov, naloge na področju pospeševanja kmetijstva ipd.

Izhajajoč iz dejstva, da bodo v letu 1979 prenešene nekatere naloge iz republike na občine (naloge iz področja reforme pravosodnega sistema) bo občina Litija pri oblikovanju splošne porabe še vedno vezana na dopolnilna sredstva republike.

V letu 1979 bodo prihodki proračuna iz avtonomnih virov večji le glede na rast, saj ni razen odstopljenih dohodkov od sodnih taks, te so bile sedaj dohodek republike, pričakovati novih virov.

Zato je pri porabi sredstev nujno upoštevati sledeče:

1. Zagotavljanje sredstev za delo upravnih organov v skladu z družbenim dogovorom o zagotavljanju pogojev za delo državnih organov v SRS. Zagotoviti je potrebno sredstva, ki bodo delavcem teh organov omogočila, da

se bodo njihovi osebni dohodki gibali v skladu z rastjo osebnih dohodkov delavcev v združenem delu, upoštevajoč dosežene rezultate pri delu.

2. Izboljšanje pogojev za delovanje delegatskega sistema in delo državnih organov. S tem v zvezi je potrebno zagotoviti sredstva za nakup prostorov in opreme.
3. Glede na vlogo družbenopolitičnih organizacij je tudi v letu 1979 potrebno doseči, da bodo ti programi usklajeni na ravni socialistične zveze delovnega ljudstva, ter da se za izvajanje zagotovijo ustrezna sredstva.
4. V letu 1979 si je nujno prizadevati, da se za uresničevanje delegatskega sistema in nalog v zvezi s tem krajevnim skupnostim zagotovijo ustrezna sredstva. Pri tem je potrebno upoštevati vlogo in naloge krajevne skupnosti tudi na drugih delovnih področjih.
5. Pospeševanje kmetijstva naj bi bilo v letu 1979 glede na obsežne naloge, skupaj z nalogami na področju oblikovanja občinskih blagovnih rezerv, upoštevano kot prioriteta naloga.
6. Izdelava prostorskih in urbanističnih načrtov.

3. 7. Družbena samozaščita in razvoj ljudske obrambe.

1. Na področju družbene samozaščite in razvoja ljudske obrambe bo v letu 1979 poudarek zlasti na zagotavljanju materialne osnove za delovanje vseh komponent ljudske obrambe in družbene samozaščite in strokovni vzgoji ter usposabljanju vseh struktur ljudske obrambe v občini, temeljnih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih in samoupravnih interesnih skupnostih.
2. Posebno pozornost je treba posvetiti planu razvoja ljudske obrambe in družbene samozaščite v vseh samoupravnih organih, organizacijah in skupnostih in na osnovi planov v skladu z ekonomskimi zmogljivostmi materializirati obrambne načrte.
3. Vzoredno z usklajevanjem obrambnih priprav je treba zagotoviti tudi sredstva za vojno proizvodnjo in storitve, za energetske zmogljivosti, za blagovne rezerve ter v skladu s srednjeročnim planom razvoja družbene samozaščite in ljudske obrambe za vzgojo in pouk ter opremljanje s sredstvi in opremo za teritorialno obrambo, štaba in enote civilne zaščite, za vojne zveze, službo OJOA in za enote narodne zaščite.
4. Proces podružbljanja obrambnih priprav in družbene samozaščite mora zajeti vse organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, družbenopolitične in druge družbene organizacije, ter vse samoupravne organe in organizacije in skupnosti, tako da bo neposredna pravica in dolžnost vseh subjektov v občini, da trajno in ažurno skrbijo za svoje obrambne priprave in načrte ter načrte razvoja obrambnih priprav in da so neposredno tudi odgovorni za njihovo realizacijo.
5. V vseh samoupravnih sredinah je treba proučiti oceno ogroženosti in organizacijo ljudske obrambe in družbene samozaščite, zlasti pa civilne zaščite.
6. Posebno skrbno je treba analizirati in dopolniti sestavine družbeno-gospodarskega sistema materialno-tehničnih sredstev in opreme.
7. Predvidena rast sredstev za razvoj ljudske obrambe bo v skladu z rastjo družbenega proizvoda.

Osnutek resolucije je že obravnaval izvršni svet skupščine občine Litija in dal določene predloge za spremembo oziroma dopolnitev.

ODDELEK ZA GOSPODARSTVO

Priloga k osnutku resolucije o izvajanju srednjeročnega plana občine Litija v letu 1979

FINANCIRANJE skupnih nalog v letu 1978 in predvidevanja za leto 1979

SKUPNOST ZA POSPEŠEVANJE KMETIJSTVA

Pri skupnosti za pospeševanje kmetijstva združujejo sredstva organizacije združenega dela na podlagi družbenega dogovora. Po tem dogovoru je bilo predvideno, da se zbere za pospeševanje kmetijstva v letu 1978 1.065.000 din. Do 30. 9. tega leta je bilo realiziranih le 280.000 din, kar predstavlja 26 % predvidenih sredstev.

Za leto 1979 predvidevajo zbrati z združevanjem sredstev na podlagi družbenega dogovora isto vsoto.

FINANCIRANJE NALOG LJUDSKE OBRAMBE

Po samoupravnem sporazumu o združevanju sredstev za financiranje nalog ljudske obrambe

so v tem letu združevale organizacije združenega dela oz. njihove enote 0,48 % od bruto osebnih dohodkov. Planirana višina teh sredstev za leto 1978 je 1.482.000 din. Do 30. 9. 1978 je bilo zbranih 73 % ali 1.089.162,50 din.

Za leto 1979 naj bi zbrali sredstva v višini 1.842.719,60 din, združevali pa naj bi jih po stopnji 0,41 % od bruto osebnih dohodkov.

SAMOUPRAVNA INTERESNA SKUPNOST ZA VARSTVO PRED POŽARI

Po sprejetem odloku se v letošnjem letu zbirajo sredstva po stopnji 0,87 od davčne osnove za republiški davek. Po planu naj bi bilo v letu 1978 tako zbranih 460.000 din; do 30. 9. je bilo realiziranih 375.423,45 din, kar je 82 %.

Za leto 1979 je za financiranje te dejavnosti

potrebno zbrati toliko sredstev kot letošnje leto, to je 460.000 din.

SAMOUPRAVNI SKLAD ZA RAZVOJ GOSPODARSTVA

Za leto 1978 bi morali po planu zbrati 1.979.452 din. V prvih devetih mesecih tega leta je bilo nakazanih 945.866,60 din, kar predstavlja le 48 %.

Predvidoma naj bi višina sredstev, ki jih združujejo organizacije združenega dela v letu 1979 ostala ista kot letošnje leto.

FINANCIRANJE, VZDRŽEVANJE IN OBNAVLJANJE KOMUNALNIH NAPRAV IN OBJEKTOV

Po odloku so organizacije združenega dela za ta namen prispevale po 1 % od bruto osebnih dohodkov. Po planu naj bi zbrali 5.500.000 din,

do 30. 6. 1978 je bilo realiziranih 32 % ali 1.766.393,70 din.

V letu 1979 planiramo za ta namen združevanje sredstev po stopnji 1,5 od bruto osebnih dohodkov.

FINANCIRANJE NALOG KRAJEVNIH SKUPNOSTI

Po samoupravnem sporazumu združujemo sredstva po 500 din/zaposlenega. Tako je planirano, da bomo v letu 1978 zbrali 1.750.000 din sredstev, do 30. 6. je bilo realiziranih 1.139.870,70 din.

Predlog je, da za leto 1979 združujemo sredstva za financiranje nalog v krajevnih skupnostih v isti višini.

Štev.: 30-15-503/78

Datum: 25. 10. 1978 Oddelek za gospodarstvo

IZ OSNUTKA

ODLOKA o delovnem času trgovskih, gostinskih in obrtnih obratov

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

S tem odlokom se ureja najkrajši delovni čas v delovnih organizacijah in zasebnih obrtnih delavnicah, ki opravljajo trgovsko, gostinsko in obrtno ter drugo gospodarsko dejavnost, kakor tudi dejavnost posebnega družbenega pomena.

2. člen

Občinski upravni organ, pristojen za gospodarstvo, lahko v izrednih primerih da soglasje, da se delovni čas poslovalnice podaljša ali da so poslovalnice med delovnim časom zaprte. Za podaljšanje v primerih prireditve in javnih shodov daje soglasje oddelek za notranje zadeve.

3. člen

Delovni čas mora biti v vsaki trgovini in gostinski poslovalnici ter obrtni delavnici vidno izobešen - v obratu in ob vходу vanj.

4. člen

Za poletni čas se po tem odloku šteje čas od 1. aprila do 30. septembra, za zimski čas pa od 1. oktobra do 31. marca.

5. člen

Obrati, ki poslujejo neposredno s strankami, imajo lahko v tednu največ dva prosta dneva, če si za to pridobijo soglasje pristojnega občinskega upravnega organa. Pri določanju prostih dni se upoštevajo:

- gospodarske potrebe občine,
- krajevne potrebe,
- obiski,
- načela dobrega gospodarjenja.

6. člen

Trgovski, gostinski, obrtni in ostali gospodarski obrati morajo priglasiti obratovalni čas oddelku skupščine občine Litija, pristojnemu za gospodarstvo.

II. DELOVNI ČAS OBE DELAVNIKIH

1. Trgovina

7. člen

1. Trgovine morajo biti odprte:
  - v poletnem času najkasneje od 7.30 do 12.30 ter od 17. do 19. ure, ob sobotah pa najkasneje od 7.30 do 12. ure; trgovine s prehrabnimi predmeti pa morajo biti ob sobotah odprte najkasneje od 7.30 do 18. ure,
  - v zimskem času najkasneje od 8. do 12.30 ure ter od 15.30 do 18. ure, ob sobotah pa najkasneje od 8. do 13. ure; trgovine s prehrabnimi predmeti pa morajo biti ob sobotah odprte najkasneje od 8. do 18. ure,

Trgovske delovne organizacije točen delovni čas določijo s samoupravnimi sporazumi, ki morajo biti usklajeni s tem odlokom. S sporazumom se lahko določi tudi izmenično dežurstvo trgovskih obratov.

2. Za trafike velja enak delovni čas kot za trgovine.
3. Trgovine z reprodukcijskim materialom in nekatere poslovalnice v manjših krajih lahko svoj obratovalni čas prilagodijo krajevnim potrebam. Delovne organizacije pa si morajo poprej izposlovati posebno dovoljenje pristojnega občinskega upravnega organa.

4. Bencinske črpalke morajo poslovati neprekinjeno preko celega leta od 6. do 20. ure, z medsebojnim dogovorom pa se lahko uredi izmenično dežurstvo ob nedeljah in praznikih.
5. Lekarne morajo biti odprte vsak delovnik od 7. do 20. ure, nočno dežurstvo od 20. do 7. ure se uredi, če so za to izpolnjeni pogoji o delovnem času.

2. Gostinstvo

8. člen

1. Sprejemanje gostov na prenočišče je časovno neomejeno.
2. Za ostale gostinske poslovalnice se določi najdaljši obratovalni čas od 6. do 23. ure, s tem da se odpirajo najkasneje ob 9. uri in zapirajo najprej ob 20. uri. Ob dnevih pred državnimi prazniki, na pustno nedeljo in pustni torek, smejo biti gostinski obrati odprti vso noč.
3. Gostinska poslovalnica oziroma gostilna je lahko na delovni dan zaprta samo s soglasjem pristojnega občinskega upravnega organa.
4. Gostinski obrati, ki imajo izdano obrtno dovoljenje za obratovanje ob sobotah, nedeljah in praznikih, imajo lahko krajši obratovalni čas, kot to določa drugi odstavek tega člena.

3. Obrt

9. člen

1. Obrtne delavnice, ki poslujejo neposredno s strankami, morajo imeti odprto ob delavnikih najmanj od 7. do 14. ure, s tem da dosežejo najkrajši obratovalni čas 42 ur tedensko.
2. Obrtne delavnice, ki ne poslujejo neposredno s strankami, morajo obratovati najmanj dve uri dnevno za stranke.

III. KAZENSKO DOLOČBE

10. člen

Z denarno kaznijo od 500 din do 10.000 din se kaznuje delovna organizacija:

1. če ne priglasijo delovnega časa pristojnemu občinskemu upravnemu organu,
2. če nima obrata odprtega ob določenem času,
3. če ima gostinske poslovalnice odprte dalj časa, kot to določa odlok,
4. če nima ob vходу v obrat in v obratu primerno označen obratovalni čas.

Za prekršek iz prvega odstavka tega člena se kaznuje tudi odgovorna oseba delovne organizacije, in sicer z denarno kaznijo od 500 din do 2.000 din.

11. člen

Za prekršek iz 10. člena tega odloka se kaznuje občan, ki samostojno opravlja obrtno ali drugo gospodarsko dejavnost, in sicer z denarno kaznijo od 500 din do 10.000 din.

12. člen

Za prekršek iz 10. in 11. člena se lahko delovni organizaciji, odgovorni osebi delovne organizacije in občanu, ki samostojno opravlja obrtno ali drugo gospodarsko dejavnost izreče mandatna kazen 500 din.

IV. POJASNILA IN NADZOR

13. člen

1. Podrobnejša navodila o izvajanju tega odloka daje upravni organ, pristojen za gospodarstvo pri skupščini občine Litija.
2. Izvajanje tega odloka nadzoruje tržna in delovna inšpekcija SO Litija.

V. KONČNE DOLOČBE

14. člen

Z uveljavitvijo tega odloka preneha veljati odlok o delovnem času trgovskih, gostinskih in obrtnih obratov, objavljen v Uradnem listu SRS št. 1/75.

15. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v uradnem listu SR Slovenije, uporablja pa se od 1/1-1979 dalje.

PRILOGA ZA DELEGATE

ODLOK o družbenem svetu za planiranje razvoja občine Litija

1. člen

Družbeni svet za planiranje ima nalogo, da na osnovi čim širše izmenjave stališč, izkušenj in mnenj zavzema okvirna družbenoekonomska stališča do pglavitnih vprašanj razvoja v občini.

Koordinira plansko dejavnost med posameznimi nosilci planiranja.

2. člen

Svet za planiranje sestavljajo:
- zbori občinske skupščine,
- Občinska konferenca SZDL,
- Občinski svet zveze sindikatov,
- Občinska konferenca ZKS,

- Občinska konferenca ZSMS,
- Samoupravne interesne skupnosti s področja socialnega varstva, izobraževanja, kulturne skupnosti, telesnokulturne skupnosti, raziskovalne skupnosti,
- Samoupravna stanovanjska skupnost,
- Samoupravna komunalna skupnost,
- Izvršni svet, z upoštevanjem udeležbe posameznih organov.

3. člen

Člani sveta za planiranje delegirajo v sestavi sveta delegate, ki so lahko stalni ali zamenljivi, odvisno od problematike, ki je na dnevnem redu sveta. Vsak član delegira najmanj enega delegata.

4. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu SR Slovenije.

soočanju iščejo skupne rešitve. Člani svetov niso posamezniki, ampak določene organizacije in državni organi.

Sveti ne sprejemajo nikakršnih odločitev, ampak samo predlagajo s tem, da ti predlogi niso parcialni, temveč vsebujejo celovite rešitve.

Čeprav družbeni sveti oblikujejo samo predloge, pogosto v več variantah in z alternativami, pa vendar prevzemajo politično in strokovno odgovornost za te predloge in so kot takšni lahko resna opora delegatskih skupščin ali njihovih izvršilnih organov, ki morajo na koncu reči „da“ ali „ne“. Toda ko ti organi odločajo oziroma, ko se odločajo za eno ali drugo rešitev, imajo pred seboj že mnenja in stališča vseh tistih družbenih dejavnikov, ki so sodelovali pri delu svetov. V tem je eno izmed pomembnih demokratičnih jamstev, da bodo te odločitve v največji možni meri v skladu z realnimi potrebami družbe in s stanjem družbene zavesti.

Sekretariat skupščine

OBRAZLOŽITEV:

Potreba po celovitem organu za planiranje se čuti predvsem zaradi nujnega usklajevanja posameznih delnih planov in programov, ki jih je potrebno vključevati v celoti, ne pa videti le en del družbenega razvoja.

V nadaljevanju navajamo zamisli o pomenu sveta in o njegovi sestavi, kakor jih je opredelil tov. Kardelj v „Smereh razvoja političnega sistema.“

Sveti pri svojem delu zares demokratično koncentrirajo vpliv o vseh odločilnih faktorjih: samoupravne družbene strukture... Tako se pri delu svetov soočajo tako posamezni kot splošni družbeni interesi, stališča posameznih delegacij in stališča drugih delegatov, teorija in praksa, znanost in politična praksa in v tem

PRILOGA 1

IZRAČUN POVIŠANJA STANARIN ZA NEKAJ POSAMEZNIH STANOVANJ PO OBEH VARIANTAH EKONOMSKE STANARINE DO LETA 1982 OZIROMA 1985

Stanovanje	št. točk	m ²	varian- ta	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985
Prvomajska 3	160	65,8	I.	687	1.016	1.352	1.690	2.028			
			II.		996	1.304	1.618	1.925	2.233	2.546	2.851
Prvomajska 3	151	26,5	I.	261	386	513	642	770			
			II.		378	495	614	731	848	967	1.083
Trg Stavbah 1	149	101,15	I.	983	1.455	1.935	2.419	2.903			
			II.		1.425	1.867	2.316	2.756	3.197	3.645	4.082
Trg na Stavbah 7	125	49,9	I.	406	601	800	1.000	1.200			
			II.		589	772	957	1.139	1.322	1.507	1.688
Trg na Stav. 11	67	36,7	I.	160	237	316	395	474			
			II.		232	305	378	450	522	595	666
Ponoviška 7, 9, 11	65	51,0	I.	216	320	425	532	638			
			II.		313	411	509	606	703	802	898
Valvazorjev trg 9	153	68,7	I.	583	863	1.148	1.435	1.722			
			II.		846	1.108	1.374	1.635	1.897	2.162	2.422
Valvazorjev trg 11	33	38,4	I.	82	122	162	203	243			
			II.		119	156	194	231	268	306	342
Rozmanov trg 14	172	47,3	I.	530	785	1.044	1.306	1.567			
			II.		769	1.008	1.250	1.487	1.725	1.967	2.203
Rozmanov trg 24	167	56,2	I.	612	906	1.205	1.506	1.808			
			II.		887	1.163	1.442	1.716	1.990	2.269	2.542
Ustje 26	120	52,9	I.	414	613	815	1.019	1.223			
			II.		600	786	975	1.161	1.346	1.535	1.719
Ustje 70	79	44,4	I.	228	338	450	562	675			
			II.		331	434	538	641	743	847	949
Šmartno 18	44	39,00	I.	112	165	220	275	330			
			II.		162	212	263	313	364	415	464
Zavrstnik 1	100	47,4	I.	309	457	608	761	913			
			II.		448	587	728	866	1.005	1.146	1.284
Zavrstnik 1/b	55	45,8	I.	164	243	323	404	485			
			II.		238	312	387	460	534	609	682
Kresnice 24	99	64,7	I.	418	618	823	1.028	1.234			
			II.		606	794	985	1.172	1.359	1.550	1.736
Gabrovka 17/a	126	58,3	I.	479	709	943	1.179	1.415			
			II.		694	910	1.128	1.343	1.558	1.776	1.989

PRILOGA ZA DELEGATE

Iz dela izvršnega sveta

Izdelava prostorskih načrtov za občino Litija

Na seji izvršnega sveta je bil obravnavan program izdelave prostorskega načrta za občino Litija, ki ga je ponudil Geodetski zavod SR Slovenije. Po temeljiti razpravi in ugotovitvah, da je glede na ponudni obseg del, vrednosti za ponudna dela ter na rok izdelave teh del ponudba Geodetskega zavoda SR Slovenije sprejemljiva.

Prehod na ekonomske stanarine v občini Litija

V SR Sloveniji si delovni ljudje in občani že nekaj let prizadevajo, da bi v stanovanjskem gospodarstvu uveljavili take odnose, da bo stanovanje v svoji ekonomski in socialni funkciji zajeto v celovito družbenoekonomsko reprodukcijo kot pomembna sestavina ekonomske in socialne varnosti.

V preteklih letih smo pričeli z uresničevanjem take usmeritve, vendar doseženi rezultati še niso zadovoljivi.

Z namenom, da bi čim hitreje in čim bolj dosledno uresničili sklepe 8. kongresa ZKS in 11. kongresom ZKJ na tem področju, je ZKS organizirala razpravo o gradivu „Uresničevanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu“, ki zelo podrobno nakazuje nadaljnjo usmeritev razvoja stanovanjskega gospodarstva v SR Sloveniji. Namen razprave je bil, da bi vsi dejavniki v občini poiskali tiste konkretne rešitve, ki odgovarjajo današnjim ekonomskim in socialnim razmeram v posamezni občini in da bi delovni ljudje in občani na demokratičen način sprejeli ter jih začeli čim hitreje uresničevati.

Ekonomska stanarina bo pomenila mnogo večjo materialno osnovo za samoupravljanje, s tem pa pogojila tudi neposreden vpliv stanovalcev na vzdrževanje in obnavljanje družbenega stanovanjskega sklada.

Ekonomska stanarina bo zagotavljala gospodarno vzdrževanje stanovanj, povečana amortizacijska sredstva pa bodo omogočala redno nadomeščanje starih in za bivanje neprimernih stanovanj.

V želji, da bi zbori stanovalcev in hišni sveti ter družbenopolitične organizacije aktivno sodelovali v javni razpravi o prehodu na ekonomske stanarine v občini Litija, smo v stanovanjski skupnosti izdelali izračun ekonomske stanarine s konkretnimi podatki za občino Litija.

Izhodišče za izračun ekonomskih stanarin je leto 1976. V tem letu je bila izdelana analiza stanja v stanovanjskem gospodarstvu, ki je zajela vsa družbena stanovanja v Sloveniji.

Iz te analize izhaja sledeče:

1. Za izračun stanarine uporabljamo točkovni sistem, s katerim ugotovimo vrednost stanovanja, in sicer: število točk, ki je odraz kvalitete stanovanja, pomnožimo z vrednostjo točke in kvadraturom stanovanja. Da bi bila tako izračunana vrednost realna, bi morala biti v letu 1976 vrednost točke 37,22 din. Torej 37,22 din je povprečna vrednost ekonomske točke v SR Sloveniji.
2. Ekonomska stanarina znaša 3,05 % od realne vrednosti stanovanja letno.
3. V Sloveniji so gradbene cene stanovanj različne, zato je potrebno te razlike med povprečno gradbeno ceno v Sloveniji in dejansko ceno v posamezni občini pri izračunu upoštevati. V Litiji smo bili leta 1976 glede tega kar v ugodnem položaju, saj izračun prikazuje sledeče: cena v Litiji 5.425,36 : rep. povprečje 5.974,00 = 0,91. Iz tega sledi, da bi bile v Litiji v letu 1976 ekonomske stanarine za 9 % nižje od povprečnih republiških in se tudi ekonomska vrednost točke zmanjša: $37,22 \times 0,91 = 33,87$
4. Pri izračunu ekonomske stanarine pa je potrebno upoštevati še porast gradbenih cen

leto	razlika	vrednost točke	indeks povečanja
1978		25,28	
1979	+ 12,21	37,49	1,48
1980	+ 12,21	49,70	1,33
1981	+ 12,21	61,91	1,25
1982	+ 12,21	74,11	1,20

Iz razmerja vrednosti točke med posameznimi leti so izračunani indeksi, ki so obenem tudi indeksi potrebnega povečanja stanarin.

Enak izračun velja tudi za varianto prehoda na ekonomske stanarine do leta 1985, s tem da

leto	razlika	vrednost točke	indeks povečanja
1978		25,28	
1979	+ 11,26	36,54	1,45
1980	+ 11,26	47,80	1,31

S tem v zvezi je bila sprejeta odločitev glede oddaje del na izdelavi prostorskega načrta. Plačilo teh del bo zagotovljeno iz sredstev proračuna občine Litija za leto 1978, ta bodo v višini 20 % od vrednosti del, preostala sredstva pa bodo zagotovljena s kreditom Ljubljanske banke, anuitete za kredite pa se bodo vračale iz sredstev proračuna.

stanovanj, in sicer: dejanski porast cen v letu 1977 - 14 %, v letu 1978 - 22 % in predvidena rast cen v sledečih letih - 12 %.

Torej imamo za izračun ekonomske stanarine v Litiji sledeče izhodiščne podatke:

1. ekonomska vrednost točke v Litiji leta 1976 = 33,87
2. odstotek letne stanarine od realne vrednosti stanovanja = 3,05 %
3. letno povečanje gradbenih cen v letih 1977 - 14 %, 1978 - 22 %, 1979 do 1985 po 12 % letno

Da bi lahko ugotovili, kolikšna bo ekonomska stanarina v Litiji v letu 1982, odnosno 1985, moramo ekonomsko vrednost točke iz leta 1976 povečati z odstotkom rasti gradbenih cen, to je:

1976		33,87
1977	14 %	38,61
1978	22 %	47,10
1979	12 %	52,75
1980	12 %	59,08
1981	12 %	66,17
1982	12 %	74,11
1983	12 %	83,00
1984	12 %	92,96
1985	12 %	104,12

Iz navedenega sledi, da bo ekonomska vrednost točke v Litiji v letu 1982 74,11 din, odnosno v letu 1985 104,12 din.

Odstotek letne stanarine ostane nespremenjen 3,05 %.

Izračun ekonomske stanarine v letu 1982 je glede na zgoraj navedeno sledeč:

Število točk, s katerim je stanovanje ocenjeno, pomnožimo s 74,11 (ekonomska vrednost točke) pomnoženo s površino stanovanja in tako dobimo realno vrednost stanovanja. To vrednost pomnožimo z 0,0305 in delimo z 12, da dobimo mesečno stanarino.

Na primer: $150 \text{ točk} \times 74,11 \times 60 \text{ m}^2 \times 0,0305 : 12 = 1.695,26$

Za ugotovitev, koliko moramo povečati sedanje stanarine, da bi leta 1982 ali 1985 dosegli ekonomske stanarine, moramo primerjati ekonomsko točko v letu 1982 ali 1985 z dejansko doseženo povprečno točko v letu 1978.

S sedanjo stanarino doseženo dejansko povprečno točko pa smo izračunali na sledeč način:

V oktobru 1978 je znašala povprečna stanarina vseh stanovanj v Litiji 375,50 din, povprečno število točk za vsa stanovanja pa je bilo 120 točk; povprečna površina vseh stanovanj pa 48,7 m².

$375,50 \text{ din} \times 12 \text{ (letna stanarina)} \times 120 \text{ točk} \times 48,7 \text{ m}^2 \times 0,0305 \text{ (letni \% stanarine)} = 25,28 \text{ din}$

Torej je dejansko dosežena vrednost točke v letu 1978 25,28 din.

Če primerjamo višino ekonomske točke v letu 1982 (74,11 din) in dejansko doseženo točko v letu 1978 (25,28 din) nastane razlika 48,83 din.

Ker bomo do leta 1982 poviševali stanarino štirikrat, to razliko delimo s 4.

$48,83 : 4 = 12,21$

Iz navedenega sledi, da moramo pri vsakem povišanju k prejšnji vrednosti točke prišteti 12,21 din.

razliko med ekonomsko točko leta 1985 (104,12) in dejansko doseženo 1978 (25,28) = 78,84 delimo s 7 (sedem povišanj) in dobimo 11,26 din.

1981	+ 11,26	59,06	1,24
1982	+ 11,26	70,32	1,19
1983	+ 11,26	81,58	1,16
1984	+ 11,26	92,84	1,14
1985	+ 11,26	104,12	1,12

Zaradi lažje primerjave smo v nadaljevanju izračunali poviševanje stanarine za nekaj posameznih stanovanj, po obeh variantah ekonomske stanarine do leta 1982 odnosno do leta 1985 (izračun je v prilogi!).

Na prvi pogled so povišanja velika, saj se stanarine do leta 1982 povečajo v primerjavi s sedanjimi za 2,93 krat in varianti do leta 1985 za 4,11 krat.

Ob teh primerjavah in v razpravi o prehodu na ekonomske stanarine pa je potrebno upoštevati, da bodo naraščali tudi osebni dohodki. Predvidoma bo povprečni slovenski osebni dohodek v naslednjih letih naraščal po stopnji 14 % letno in bo znašal:

1977	4.844,00
1978	5.522,16
1979	6.295,26
1980	7.176,59
1981	8.181,31

1982	9.326,69
1983	10.632,42
1984	12.120,95
1985	13.817,88

Če primerjamo rast stanarin z rastjo osebnih dohodkov, vidimo, da relativno zvišanje stanarine le ni tako veliko, saj bodo predvidoma tudi osebni dohodki do leta 1985 porasli za 2,85 krat.

V razpravi o prehodu na ekonomske stanarine je potrebno upoštevati tudi to, da si bomo v občini Litija še naprej prizadevali, da socialno šibkejšim družinam omogočimo delno nadomestitev stanarine. Vsako leto bomo dopolnjevali kriterije, tako da bo čim širši krog socialno ogroženih občanov imel možnost delne nadomestitve stanarine.

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Litija

REKAPITULACIJA vseh stroškov dejavnosti vzdrževanja kolektivnih komunalnih naprav

1. Tekoče vzdrževanje občinskih cest I. ktg	3.708.638,00
2. Investicijsko vzdrževanje občinskih cest I. ktg	785.000,00
3. Tekoče vzdrževanje mestnih ulic, cest in trgov v Litiji in Šmartnem	580.000,00
4. Tekoče vzdrževanje javne razsvetljave in semaforja	456.380,00
5. Tokovina za javno razsvetlavo in semafor	500.000,00
6. Tekoče vzdrževanje zelenih površin	280.673,00
7. Tekoče vzdrževanje in dograditev otroških igrišč	100.000,00
8. Pokop poginulih živali	100.000,00
9. Del stroškov za poslovanje komunalne skupnosti	300.000,00
SKUPAJ:	6.810.691,00

Da bi delavci v združenem delu, delovnih skupnostih in delovni ljudje, ki z osebnim delom s sredstvi v lasti občanov opravljajo gospodarsko in negospodarsko dejavnost, zbrali 6.810.691,00 din, bi morali združevati prispevek za vzdrževanje skupnih komunalnih naprav v višini 1,9 % od bruto osebnih dohodkov. Za osnovo za izračun prispevka je vzeta bruto masa OD delavcev, ki delajo na področju občine Litija v višini din 360.000.000,00. Zaradi razmeroma velikega prispevka je bil v postopku dogovarjanja in usklajevanja z izvajalci storitev in uporabniki izoblikovan nekoliko osiromašen

program vzdrževanja kolektivnih komunalnih naprav, ki v končnem predlogu znaša din 5.750.000,00 ali z drugimi besedami: Prispevek za vzdrževanje kolektivnih komunalnih naprav naj bi se plačeval v višini 1,5 % od bruto osebnih dohodkov.

Delovne organizacije, delovne skupnosti in delavci, ki z osebnim delom s sredstvi v lasti občanov opravljajo gospodarsko in negospodarsko dejavnost na območju občine Litija, bi ta prispevek plačevale iz dohodka in ga mesečno nakazovale na ziro račun Samoupravne komunalne skupnosti občine Litija.

PREDLOG

SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA o združevanju sredstev za vzdrževanje in obnavljanje posameznih komunalnih objektov in naprav skupne rabe ter o obsegu in kakovosti vzdrževanja in obnavljanja na območju občine za leto 1979

I. TEMELJNE DOLOČBE

1. člen

Osnova za združevanje sredstev je „Program vzdrževanja kolektivnih komunalnih storitev za leto 1979“, ki zajema:

- tekoče vzdrževanje občinskih cest I. ktg
- investicijsko vzdrževanje občinskih cest I. ktg
- tekoče vzdrževanje mestnih ulic, cest in trgov v Litiji in Šmartnem
- tekoče vzdrževanje javne razsvetljave in semaforja
- tokovina za javno razsvetlavo in semafor
- tekoče vzdrževanje zelenih površin
- tekoče vzdrževanje in dograditev otroških igrišč
- pokop poginulih živali
- del stroškov za poslovanje komunalne skupnosti.

Program je sestavni del tega sporazuma.

2. člen

Program komunalnih storitev je usklajen s predvidenim povečanjem vzdrževanja za območje občine (funkcionalni in interesni krog).

4. člen

Programska vrednost vzdrževanja in obnavljanja posameznih komunalnih objektov in naprav skupne rabe t.j. kolektivnih komunalnih storitev znaša 5.750.000,00 din, kar predstavlja dogovorjeni nivo vzdrževanja.

II. CILJI ZDRUŽEVANJA SREDSTEV TER NAMEN, POGOJI IN NAČIN NJIHOVE PORABE

5. člen

Podpisniki sporazuma imajo skupen cilj, da

si z vzdrževanjem in obnavljanjem posameznih objektov in naprav skupne rabe zagotove dogovorjeni obseg in kakovost vzdrževanja in obnavljanja komunalnih objektov in naprav ter opravljajo komunalne storitve in si s tem zagotove pogoje za življenje in delo vseh uporabnikov.

6. člen

Namen združevanja sredstev po tem sporazumu je zagotovitev dogovorjenega komunalnega standarda uporabnikov za leto 1979.

Dogovorjeni komunalni standard je sestavljen na osnovah in merilih o standardu komunalnih storitev, ki zajema časovne, površinske in druge normative ter standarde materialnih stroškov za enoto storitve (cene).

7. člen

Glede na predračunsko (programsko) vrednost bi morali podpisniki sporazuma združiti 5.750.000,00 din sredstev, kar predstavlja 1,5 % od bruto OD zaposlenih na območju občine za leto 1979 (teritorialni princip). Osnova za obračun prispevka iz dohodka je bruto osebni dohodek.

8. člen

Prispevek po tem sporazumu se plačuje Samoupravni komunalni skupnosti občine Litija, ki opravlja zadeve skupnega odločanja za posamezne komunalne dejavnosti v skladu z določili samoupravnega sporazuma o ustanovitvi Samoupravne komunalne skupnosti.

9. člen

Način uporabe združenih sredstev določa Samoupravna komunalna skupnost občine Li-

PRILOGA ZA DELEGATE

tija v skladu s sprejetimi programi vzdrževanja kolektivnih komunalnih naprav skupne rabe za leto 1979.

10. člen

Podpisniki sporazuma soglašajo, da se opravljanje zadev po tem programu poveri ustreznim komunalni organizaciji združenega dela, usposobljeni za te dejavnosti.

11. člen

Zaradi uresničevanja svobodne menjave dela bo Samoupravna komunalna skupnost zagotovila, da bo komunalna organizacija obračunavala izvršena dela po sprejetih merilih, standardih, normativih in cenikih na enoto komunalnih storitev.

III. KONČNE DOLOČBE

12. člen

Skupščina komunalne skupnosti bo ob periodičnih obračunih analizirala vsebinsko ter finančno uresničitev tega sporazuma in sprejela oziroma predlagala podpisnikom sporazuma ustrezne ukrepe.

13. člen

Nadzor nad izvajanjem tega sporazuma opravljajo organi za samoupravni nadzor. Organi iz prejšnjega odstavka spremljajo zlasti:

- skladnost programov z določbami tega sporazuma,

- uresničevanje s tem sporazumom določenih programskih nalog in smotrov,
- spoštovanje standardov in normativov za oblikovanje cen storitev,
- združevanje, usmerjanje in porabo sredstev za izvedbo s tem sporazumom določenih planskih nalog.

Organi iz prvega odstavka tega člena sporočajo svoje ugotovitve, stališča in predloge skupščini Samoupravne komunalne skupnosti in drugim njenim organom.

14. člen

Ta sporazum sprejemajo delavci in delovni ljudje v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih, podpisnicah

sporazuma, na način, ki ga določa njihov statut, oziroma samoupravni sporazum o združitvi.

Sklep o sprejetju tega sporazuma pošlje podpisnik Samoupravni komunalni skupnosti občine Litija.

15. člen

Ta sporazum je sklenjen, ko ga sprejme več kot polovica delavcev v občini Litija in velja za podpisnika.

Seznam podpisnikov je sestavni del tega sporazuma.

16. člen

Ta sporazum se objavi v Uradnem listu SR Slovenije.

IZ KRAJEVNIH SKUPNOSTI

KRAJEVNA SKUPNOST ŠMARTNO

Kratke s šmarske šole

Draga potovanja

– Učenci višjih razredov so že opravili jesenske enodnevnne ekskurzije. Šestošolci so obiskali Ljubljano, sedmi in osmi razredi pa Celje, Šoštanj ter Logarsko dolino. Ker Center za mla-

dinski turizem nima več sredstev za regresiranje ekskurzij, so taki prevozi precej dragi in si jih v prihodnje ne bomo mogli več privoščiti.

Uspešno sodelovanje

– V tednu požarne varnosti so šmarski gasilci pripravili v avli šole razstavo orodja in opreme, ki so jo pod vodstvom razrednikov obiskali vsi učenci od prvega do osmega razreda. Ob tem

so si ogledali še diapozitive, ki prikazujejo, kako se lahko obvarujemo raznih nevarnosti, zlasti požarov, kratkih električnih stikov in eksplozij.

Veliko zanimanje

– Med mnogimi interesnimi dejavnostmi, ki delujejo na šoli, je tudi krožek ročnih del, ki smo ga uvedli po nekajletnem premoru. Ker se

je zanj prijavilo 54 deklet višjih razredov, poteka v dveh skupinah, vodi pa ga upokojena učiteljica Mimica Vozel.

Podaljšano bivanje

– V drugi polovici oktobra je znova začel z delom oddelek podaljšanega bivanja, ki smo ga v septembru ukinili zaradi kadrovske težave.

Vodi ga vzgojiteljica Erika Sedevčič, vanj pa so vključeni učenci prvih treh razredov.

Pester delovni program

– Na prvi seji sveta staršev so prisotni sprejeli bogat delovni program, v katerem zavzema osrednje naloge krepitev prometne, filmske,

gledališke in zdravstvene vzgoje ter skrb za varstvo okolja. Poleg matične šole ima 3–5-članski svet staršev tudi vsaka podružnica.

Obletnica Rozmanove smrti

– Ob 7. novembru, obletnici smrti narodnega heroja Franca Rozmana-Staneta, so učenci pripravili spominsko svečanost, v kateri so se

spomnili komandanta slovenskih partizanov, po katerem se imenuje njihova šola.

Vpis novincev

– V Šmartnem bodo vpisovali novince v prvi razred 11. in 12. decembra, in sicer otroke, ro-

jene v letu 1972, pogojno pa tudi tiste, ki so se rodili od januarja do marca 1973.

KRAJEVNA SKUPNOST KRESNICE

Debatni večer

Mladinci iz KS Kresnice so v oktobru priredili debatni večer, na temo X. KONGRES ZSMS.

Obravnavali so nekaj referatov o problemih mladih, ki so bili izhodiščna točka tudi dele-

gatom na kongresu.

Posebno pozornost pa so namenili:

- usmerjenemu izobraževanju in študiju ob delu,
- vlogi mladih v vojni,

- kulturi,
- mladini v KS,
- mladini v OZD, to je mladim delavcem, praktikantom in štipendistom,
- kmečki mladini in
- idejno političnemu usposabljanju mladih

ter marksističnim krožkom.

Ob koncu so zaželeli kongresu čim večjo in kar najhitrejšo uresničitev zastavljenih ciljev, saj se zavedajo, da je njihova vloga – še posebno v današnji samoupravni družbi – velikega pomena.

KRAJEVNA SKUPNOST JEVNICA

20 let NK Enotnost in nov športni dom

Letos poteka dvajseto leto, odkar so v Jevnici začeli gojiti ta pri nas najpopularnejši šport. Jubilej so proslavili s pomembno delovno zmago. 16. septembra so namreč na osrednji slovesnosti izročili svojemu namenu nov športni dom. V njem sta dve slačilnici, kopalnica, shramba športnih rekvizitov, pisarna in klubska soba.

Novi športni dom predstavlja novo pomembno pridobitev za Krajevno skupnost Jevnica, da posebej ne omenjamo, kaj so o tem dobili nogometaši. Po letu 1958, ko je peščici zagnancev uspelo navkljub številnim oviram zgraditi nogometno igrišče, je to šele drugi športni objekt v krajevni skupnosti.

Novi dom so gradili več let, saj se je moral investitor ves čas ubadati z denarnimi problemi. Glede na sorazmerno skromne prispevke TTKS

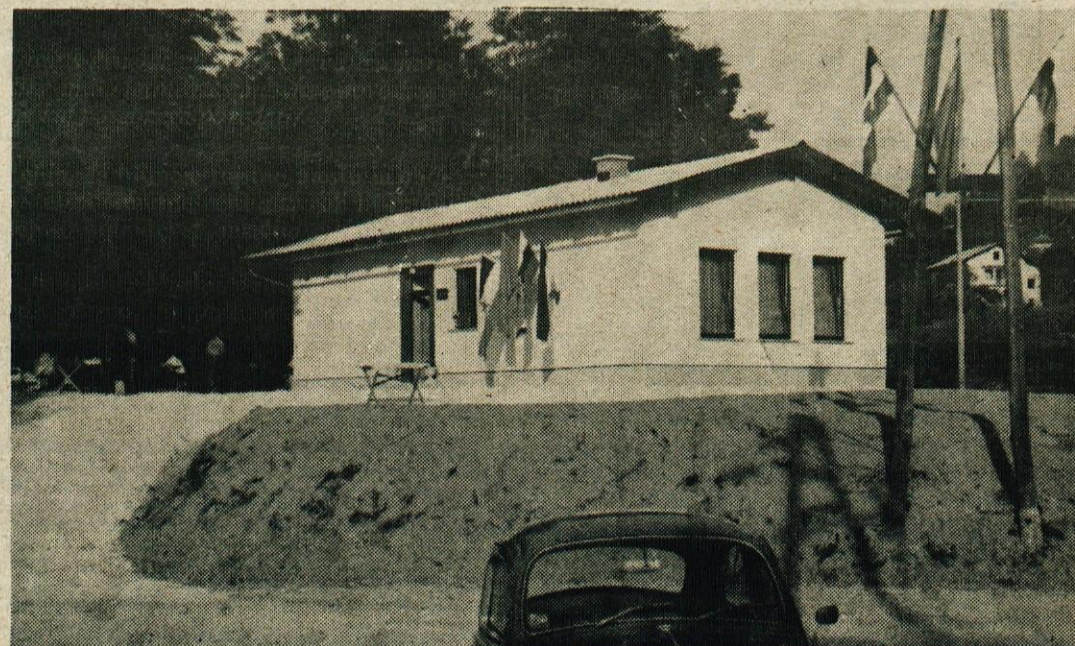
Prvi predsednik NK Enotnost Jevnica Stane Mohar

Litija, ki je pomagala s 150 tisočaki, in KS Jevnica, ki je dodala 40 tisočakov, so se morali nogometni delavci opreti predvsem na lastno iznajdljivost in lastno marljivost. Tako so si zagotovili zajetno pomoč številnih delovnih kolektivov, ki so pomagali bodisi v materialu ali kako drugače. Izjemno velik delež v vrednosti novega objekta pa predstavlja prostovoljno delo krajanov. Odziv krajanov je bil brez dvoma množičen, saj se je v aktivnosti, ki so bile kakorkoli povezane z izgradnjo doma, vključilo okoli 160 ljudi, samo v tem letu pa je bilo opravljenih okoli 1700 prostovoljnih delovnih ur.

Na osrednji svečanosti so podelili priznanja 21 nekdanjim zaslužnim nogometašem in nogometnim delavcem. Navzoči so si v prostorih novega doma lahko ogledali tudi razstavo, ki je slikovno-dokumentarno predstavila dvajsetletni razvoj nogometnega športa v Jevnici. Prav gotovo najbolj privlačna prireditev v okviru večjega števila prireditev, namenjenih proslavitvi jubileja, je bila tekma med ekipama aktivnih in nekdanjih nogometašev Enotnosti. Od približno 180 tekmovalcev vseh jevniških nogometnih generacij se jih je vabilu odzvalo okoli 50, posebej razveseljivo pa je bilo, da je bila med njimi tudi večina tistega moštva, ki mu pripada pionirsko mesto v razvoju nogometa v Jevnici.

Jubilej so obeležili še z vrsto drugih tekmovalnih, kot na primer s tekmami v namiznem tenisu, krosu, kolesarjenju, nogometaši pa so se pomerili še z ekipo Grosuplja.

S pridobitvijo novega doma pa načrti, ki zadevajo razvoj športa in telesne kulture v KS Jevnica, še niso potešeni. Nove zahteve po ureditvi tekmovališča vse močnejše opozarjajo tudi na to, da bo za nogometno igrišče nujno najti novo lokacijo. Za zdaj pa lahko ostanemo le pri tem zadovoljstvu, da je rešen eden od „življenjskih“ problemov jevniškega nogometa.

Novi dom ŠD Jevnica je velika pridobitev za Jevničane

NOVICE IZ KULTURE

Filmski kašipot

— Zadnji mesec letošnjega leta bomo videli v šmarskem kinu kar pet filmov, od katerih bosta dva še posebno zanimiva. Prvi bo na sporedu jugoslovanski barvni film „Vojakova ljubezen“, ki ga priporočamo predvsem mladini in šolarjem višjih razredov osemletke, tik pred novim letom, 29. in 30. decembra pa se bodo predvsem odrasli navdušili nad ameriško barvno dramo „Let nad kukavičjim gnezdom“. Film si je lani v Ljubljani ogledalo rekordno število gledalcev. Vmes nam bodo v Šmartnem zavrteli še dramo „SOS iz boeinga 747“, vestern „Vojvodinja in ljubezen“ in kriminalko „Zadnja igra smrti“.

Obisk v operi

— Učenci sedmih in osmih razredov šmarske osemletke so si 20. oktobra ogledali v ljubljanski Operi Rossinijevo komično opero „Seviljski brivec“. Predstava jih je navdušila, čeprav se je v njej predstavila mlada generacija solistov. Obisk je organiziralo ŠKD „Zvonček“.

Prireditvev na Bogenšperku

— Ob letošnji podelitvi priznanj in pohval gojiteljem cvetja, potekalo je v Valvazorjevi knjižnici na Bogenšperku, so izvedli tudi kulturni program, ubran na varstvo okolja. Recitatoriki Nuška Lavrih in Mateja Podlogar sta prebrali zapis učencev šmarske šole o skrbi za okolje, za pevske točke pa je poskrbel Šmarski oktet pod vodstvom Rudija Vidica.

Ob letošnjem Dnevu mrtvih

— Občinska konferenca SZDL in Občinski odbor ZZB NOV Litija sta organizirala ob pomoči krajevnih družbenopolitičnih organizacij ter šol kar 14 žalnih slovesnosti, ki so se zvrstile ob spomenikih NOB in spominskih ploščah zadnjega oktobra in 1. novembra. V kulturnem sporedu so sodelovali: litijski pihalni orkester, moški, mešani, mladinski in otroški pevski zbori ter recitatorji.

Ura slovenske proze

— Šmarske osmošolce je v začetku novembra znova obiskala igralka ljubljanskega Mestnega gledališča Alenka Svetelova. Predstavila jim je umetniško pripoved domačega proznega besedila in jih seznanila z zanimivostmi letošnjega Boršnikovega srečanja slovenskih gledališč v Mariboru. V Šmartno bo prišla še sredi januarja, ko bo s člani literarnega krožka pripravila nekaj recitacij in proznih odlomkov za proslavo.

Področno združenje

— V Trbovljah so 25. oktobra ustanovili področno združenje gledaliških skupin za Zasavje. Čeprav so poslali vabila kar petim dramskim skupinam v naši občini, so sodelovali na sestanku le predstavniki z Vač. Upajmo, da se bodo združenju priključile tudi druge naše skupine, ki sedaj v Trbovlje niso poslale nikogar, saj je ta amaterska dejavnost v litijski občini zelo razširjena; od novega združenja pa lahko pričakujemo le koristi, če omenim samo usposabljanje režiserjev, izbor gledaliških del in organizacijo gledališke vzgoje.

B. Ž.

MARTINOVO
(11. november)

Narava je povrnila človeku njegov trud. Pridelki so spravljani, zemlja se je umirila in se pripravlja k počitku. Vsa ta jesenska dela so po svoje praznična in v tem je lepota kmečkega življenja. V spomin vseh spravljenih pridelkov pripravijo nekako veselico. Najamejo celo godca, zakaj veselje ni popolno, če ga ne popestri ples. In ta dan imenujemo Martinovo ali nekak „jesenski pust“. Šege ob Martinovem so znane splošno indoevropsko. So pa tudi zelo različne, v različnih krajih Slovenije.

Posebno slovesno je martinovanje v vinskih krajih, zakaj do Martinovega mošt vre. Sodi v kleti pojo, se pogovarjajo. Vsak ima svoj glas. Gospoda pa jih hodi poslušat.

Pri nas je obveljalo Martinovo le kot rok, ko se mošt spremeni v vino. V vinskih krajih so zato pojedine združene s poskušnjo novega vina.

PRŠU JE, PRŠU SVETI MARTIN
ON GA JE KRSTIL, JEST GA BOM PIL

Na Martinovo se je navezal tudi jesenski pastirski praznik. Ob tem času je konec prave paše. Spitane živali pa so pastirjem v ponos.

V vseh krajih pa je naravnost obredna in obvezna jed tega dne „Martinova gos“, pa tudi raca ali purman. Gos je po vsej verjetnosti daritvena žival. Iz tega pa je znano tudi vedeževanje s pomočjo gosje prsne kosti.

Če je prsna kost „Martinove gosi“ rjava, bo baje zima zelo mrzla. Če je pa bela, bo veliko snega.

Martin prinese včasih še nekaj lepih in toplih dni. Te dneve imenujemo „babje leto“. Toda ljudska izkušnja ve, da mu ni zaupati.

ZA SONCEM SVETEGA MARTINA
KAJ KMALU PRIDE SNEG, ZMRZLINA
IN ČE TUDI DOBRO GREJE,
LE TRI DNI BABJE LETO ŠTEJE.

V zvezi z Martinovim pa so tudi vremenska prerokovanja, ki temelje na stoletnih opazovanjih in nemara niso prazna.

— MARTIN SUH, POZIMI RASE KRUH,
— AKO JE NA MARTINJE LEPO,
BO ZA TRI DNI GRDO.
— MARTIN OBLAČEN IN MEGLEN,
ZIMA VOLJNA KOT JESEN.
— ČE SVETI MARTIN OBLAKE PREGANJA,
NESTANOVITNO ZIMO NAPRAVLJA.

Vse šege in navade, ki so se nabrale okoli Martinovega, se pač ujemajo z ljudskim rekom, da je Martinovo „Jesenski pust“, ker pa smo ljudje radi veseli, radi dobro jemo in pijemo, se ga še posebno veselimo. Vsem Martinom pa še na zdravje!

Moja

RADIO
GLAS LJUBLJANE

oddaja vsak dan razen nedelje
na srednjem valu 222 m, 1340 KHz od 16. do 19. ure
na UKV, 89,3 MHz od 16. do 19. ure.

Posebne oddaje namenjene za občino Litija bodo
20. 11. 1978
9. 12. 1978
27. 12. 1978

Popraviljam vse vrste ročnih in žepnih ur, budilk, stenske, baterijske, električne in stikalne ure za preklon električne energije. V zalogi modni pasovi za ure.

MILAN ŠARBEK
URAR

Litija, Rozmanov trg 25 (zeleni blok)
Odprto od 8. do 12. ure, 14,30 do 18,30
Sobota od 8. do 12. ure.

Še bo utripalo koroško slovensko srce

Osemindvajsetega in devetindvajsetega oktobra je gostoval v naši občini ženski oktet z Obirskega pri Železni kapli. Prvi dan je nastopil v novi šoli na Graški Dobravi v Litiji, naslednji dan pa še v Gabrovki, saj je s tema koncertoma vrnil obisk gabrovskim pevkom, ki so junija letos pele na Koroškem.

V prvem delu smo slišali slovenske, hrvatske, ruske in češke pesmi, v drugem pa le skladbe zborovodje Valentin Polanška, ki se je predstavil tudi kot pesnik, saj so njegove tri pesniške zbirke („Grape in sonce“, „Karantanske“ in „Lipov bogec“) izšle pri založbah v Celovcu in Ljubljani.

Obirski ženski oktet obstaja štiri leta, vendar je v tem času priredil že okrog sto koncertov; nastopal je v Franciji, Švici, širom Koroške ter Slovenije, snemal je za slovensko in avstrijsko radiotelevizijsko hišo. Letos spomladi je izšla pri ljubljanski založbi „Helidon“ njegova prva plošča pod naslovom „Dečva z Obirja“.

Če predstavim pevke po priimkih, v oktetu pejejo: Marica Brumnik, Zalka Kelih, Justina, Marta in Vida Polanšek ter Greta, Marica in Urška Štern, vidimo, da so si med seboj skoraj vse v sorodu. Tudi poklicni sestav pevk je zanimiv: tri so gospodinje, po ena pa učiteljica, knjižničarka, gostilničarka, šiviljska mojstrica in šiviljska vajenka.

Vaje imajo enkrat tedensko v privatnem stanovanju v Železni kapli, kjer živi ena izmed pevk; 4 prihajajo tja z Obirskega, 2 iz Sent Lipša in 1 iz Celovca, ki je oddaljen kar 37 km od kraja, kjer vadijo. Čeprav jih ima šest družino in mnoge domače obveznosti, redno obiskujejo pevke vaje, saj jih družijo goreča ljubezen do slovenske pesmi in vera v slovensko kulturo. Na ta način si prizadevajo, da bi v tej pokrajini tudi v bodoče utripalo koroško slovensko srce. Dokler bodo prepevale take skupine, dokler bodo ob materah pele hčerke, dokler bo živila ljudska in umetna pesem, vse dotlej bodo zaman vsi poskusi zanižanja o obstoju slovenskega naroda onstran Karavank.

Oba koncerta sta lepo uspela. Poslušalci, ljubitelji petja, so pozorno spremljali izvajanja posameznih pesmi ter pevke nagradili s poslanjem. Obakrat sta jih s pesmijo pozdravila domača zbor (Lipa in ženski zbor Gabrovka), v Litiji pa jih je pozdravil v imenu Občinske konference SZDL Litija njen predsednik Miro Kaplja. Zapis o gostovanju naj zaključim le s pripombo, da smo v Litiji pričakovali večji obisk. Velikokrat radi poudarjamo, da moramo krepiti stike z zamejskimi Slovenci in jim nuditi pomoč pri njihovem boju za narodnostni obstoj, ko pa bi morali to solidarnost pokazati, odgovorimo. Žal se je to letos zgodilo že drugič.

Obirski ženski oktet s Koroške. Njihov nastop v Litiji je povezal predsednik ZKPO Litija tov. Boris Žužek (Foto: „Zofka“)

— VAJENKO sprejemem za poklic krojačice. Žensko krojaštvo Zanka Drilej-Rogošič, Rozmanov trg — Zeleni blok, spodaj.

— KASETNI tranzistorski prenosni radijski sprejemnik Hitachi prodam. Sprejemnik je skoraj nov, moderne oblike, odlično ohranjen. Naslov v uredništvu.

ROKOMET

DOBRA ORGANIZACIJA IN USPEHI

Letošnja jesen je bila za rokomet v naši občini zelo bogata. Čeprav ne delimo dejavnosti več v jesenski in pomladanski del, ker poteka dejansko neprekinjeno, pa lahko v tem času vendarle poročamo o letošnji jeseni.

V občinski ligi za starejše pionirje in pionirke (II. selekcija) je vodil nosilec rokometu v naši občini, RK Usnjar. V ligah poteka štirikrožno sodelovanje ekip šolskih športnih društev, lestvice po prvem delu (jesenskem) pa so naslednje:

STAREJŠE PIONIRKE

1. ŠSD Šmartno
2. ŠSD Dole
3. ŠSD Litija
4. ŠSD M. Borišek

Najboljše strelke: Perme (ŠSD Šmartno) 39 golov, Žlahtič (ŠSD Šmartno) 27, Lavrič (ŠSD Dole) 26, Gorišek (ŠSD Litija) 19, Žunič (ŠSD Litija) 16, itd.

STAREJŠI PIONIRJI

1. ŠSD Šmartno
2. ŠSD Dole
3. ŠSD Litija I.
4. ŠSD Litija II.

- 6 6 0 0 87:30 12
- 6 3 0 3 43:39 6
- 6 2 1 3 38:25 5
- 6 0 1 5 8:82 1

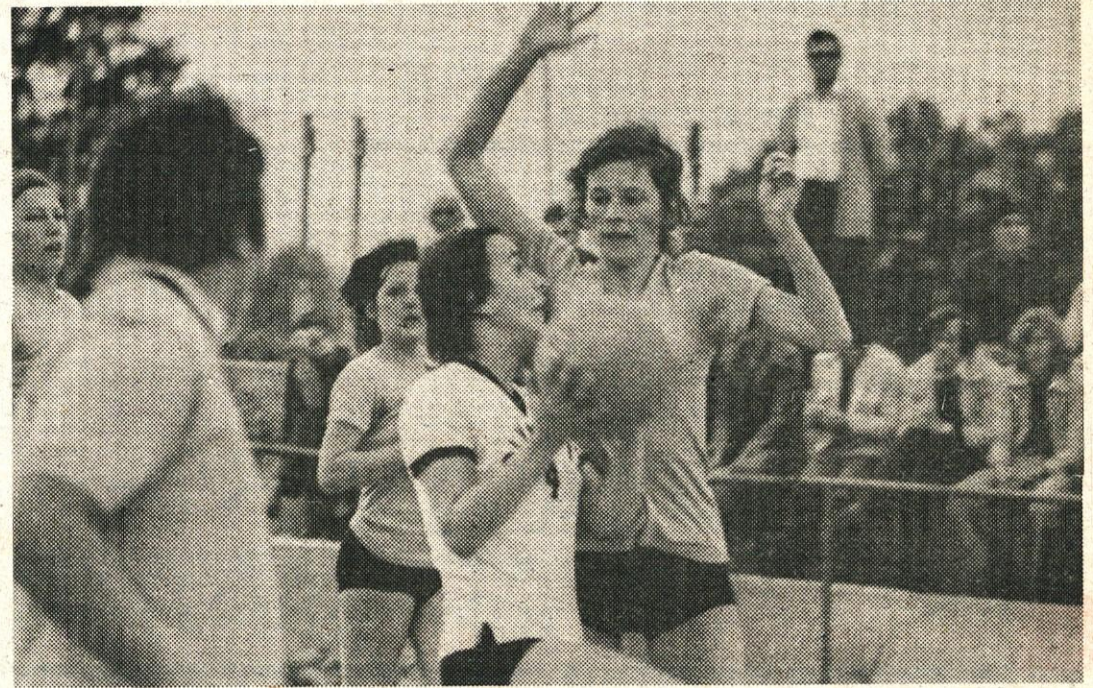
- 6 5 1 0 84:57 11
- 6 4 1 1 64:49 9
- 6 1 0 5 45:64 2
- 6 1 0 5 70:93 2

Najboljši strelci: Grom (ŠSD Šmartno) 60 golov, Kres (ŠSD Litija) 42, Šuštar (ŠSD Dole) 37, Fele (ŠSD Litija II) 18, Kazič (ŠSD Litija I) 14, itd.

V okviru RK Usnjar tekmujejo še ekipe mladink, mladincev in članov. Lestvice po jesenskih delih tekmovanj so naslednje:

MLADINKE – republiška liga – jug

1. Mirna 7 7 0 0 107:48 12
2. Radeče 7 5 1 1 81:68 11
3. Usnjar 7 5 0 2 85:59 10
4. Lisca 7 3 1 3 89:77 7
5. Krka 7 2 0 5 64:86 4
6. Brežice 7 2 0 5 74:78 3 (-1)
7. Stopiče 6 1 0 5 61:73 2
8. Zagorje 6 1 0 5 42:98 2

IGRA NARAVE

Tegale jurčka na jurčku sta našla Bogdan Ahac in Jani Ilovcar v litijskih gozdovih. Za točen kraj pa seveda ne povesta (Foto: „Zofka“)

MLADINCI – republiška liga – jug

1. Krško 9 8 1 0 193:132 17
2. Sevnica 9 6 1 2 158:124 13
3. Rudar 9 6 1 2 190:161 13
4. Zagorje 9 6 0 3 187:148 12
5. USNJAR 9 5 0 4 143:137 10
6. Krka 9 4 0 5 162:179 8
7. Šentjernej 9 3 0 6 146:200 6
8. Brežice 9 2 1 6 131:176 5
9. Črnomelj 9 2 0 7 122:162 3 (-1)
10. Radeče 9 1 0 8 167:190 2

Člani – zasavska liga (letnik 1953 in mlajši)

1. USNJAR 5 5 0 0 148: 97 10
2. Zagorje 5 4 0 1 157:119 8
3. Radeče 5 2 0 3 128:131 4
4. Dol 5 2 0 3 107:118 4
5. TUŠ 5 2 0 3 116:121 3 (-1)
6. ROD 5 0 0 5 125:195 0

Ekipa TUŠ tekmuje izven konkurence

Najboljši strelci: Kirm (Usnjar) 37 golov, Simončič (ROD) 34, Drnovšek (Zagorje) 33, Gradišek J. (Usnjar) 30, Jerman (Zagorje) 29, itd.

V novembru so se pričela tekmovanja za mlajše pionirje in pionirke za ekipe ŠSD (I. selekcije), v katerih sodelujejo štiri ekipe ml. pionirjev in 3 ekipe ml. pionirk.

KOŠARKA

Košarkarice KK Litija so zaključile s tekmovanjem v zahodni skupini slovenske lige in se z dobro uvrstitvijo na 5. mesto uvrstile v super ligo, kjer bo nastopalo po pet najboljših ekip iz vzhodne oz. zahodne lige.

Lestvica:

1. JEŽICA–Ljubljana 18 17 1 1173: 667 34 (+ 506)
2. ILIRIJA–Ljubljana 18 14 4 1186: 682 28 (+ 504)
3. JESENICE–Jesenice 18 14 4 1109: 845 28 (+ 264)
4. MENGES–Mengeš 18 13 5 1004: 920 26 (+ 84)
5. LITIJA–Litija 18 11 7 864: 764 22 (+ 100)
6. TOMOS–Koper 18 7 11 843: 883 14 (- 40)
7. GOSTOL–Nova Gorica 18 6 12 813: 965 12 (- 152)
8. SAVA–Kranj 18 6 12 712: 895 12 (- 183)
9. KRAS–Sežana 18 2 16 535:1258 4 (- 723)
10. OBUTEV–Novo mesto 18 0 18 0: 360 0 (- 360)

REKREACIJA

Z novembrom bomo spet začeli z redno vadbo predšolskih otrok in rekreativcev. Pridružite se nam, pri nas je živahno. Urnik vadbe bo:

STARA TELOVADNICA, LITIJA, DESNI BREG

- REKREACIJA ŽENSKÉ TOREK OD 19,30 DO 21. URE
- REKREACIJA MOŠKI I. SKUPINA TOREK OD 18. DO 19,30 II. SKUPINA ČETRTEK OD 19,30 DO 21. URE

- PREDŠOLSKI I. SKUPINA 3 DO 5 LET, SREDA OD 17. DO 18. URE II. SKUPINA 5 DO 7 LET, PONEDELJEK OD 17. DO 18. URE

NOVA TELOVADNICA, LITIJA, LEVI BREG

- PREDŠOLSKI TOREK OD 17. DO 18. URE SREDA OD 19. DO 21. URE – namizni tenis

glasilo občanov

Ustanovitelj: Občinska konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva Litija. Ureja uredniški odbor: Tine Brilej (glavni in odgovorni urednik), Slavko Urbič, Lojze Kotar, Mojca Lebinger, Zofka Hauptman, Branka Nefat in Miro Kaplja. Prilogo glasila urejajo: Branka Nefat (glavni in odgovorni urednik), Ruža Urbanc, Mari Merzelj, Karlo Lemut in Miro Vidic. Predsednik časopisnega sveta: Slavko Pungerčar. Tehnično urejanje in priprava za tisk: BEP–Ljubljanski dnevnik. Tisk: Ljudska pravica. Naslov uredništva: Litija, Trg na Stavbah 1, p. p. 6. Casopis prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno na dom.

BODICE

Savi in to zastoj, se tudi predsednik Izvršnega sveta Stane Hrovat vozi v novem Golfu – diesel...

– Avtomobilska mrzlica je zajela tudi sekretarja Komiteja Branka Pintarja. Da ne bi zaostajal, je še isti dan kupil novo žabo („tamalo“), kar se za rojenega Gorenjca tudi spodobi, saj imajo francoski avtomobili zelo majhno porabo bencina...

– Karlo Lemut je izjavil, da bo igrišče pri šoli na Graški Dobravi zgrajeno drugo leto, v program ga je pa pozabil napisati...

– Tudi obramba načelnika za ljudsko obrambo SO Litija Toneta Pavlihe je končno popustila. Prejšnjo soboto se je namreč oženil. Kot se za obrambnega načelnika spodobi, je bila poroka izvedena v tajnosti.

– Če se ženita bogat ženin in revna nevesta, se kaj lahko zgodi, da se ženin premisli. V primeru Stillea iz Sevnice in Mizarstva iz Gabrovke pa je bilo ravno obratno...

– Ko je bil predsednik zvezne skupščine tov. Dragoslav Marković na neuradnem obisku v naši občini, ga je spremljal tudi tov. Marko Bulc. Predsednik naše OK SZDL tov. M. Kaplja je tov. Bulca v razgovoru vprašal, če se tudi on kaj ukvarja z lovom. Vprašanje bi bilo na mestu, če se ne bi tov. Bulc še pred nedavnim ukvarjal z lovom celo v tolikšni meri, da je bil kar predsednik Lovske zveze Jugoslavije...

– odkar smo Litijani dobili nafto kar po